

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 49

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 6 d. Gruodžio (Dec.), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

VOLDEMARAS ISTREMTAS I VARNIUS MENESIUI DRAUSMES BATALIJONAN IR LIKUSIAM LAIKUI KARES STOVIO LIUSAM ISTREMIMUI

Vokietijos priemeris Marx suorganizavo gabinetą. Vokietijos kariuomenė didinama. Suvienytos Valstijos nesikiš į Europos reikalus. Lenkijoj sulaikyta emigracija į Ameriką. Argentina nutraukė ryšius su Vatikanu. Tvanas užliejo tris kaimus. Atkeliaus 60,000 vokiečių. Medžioja netikrus daktarus.

VOLDEMARAS PRALOŠĖ BYLĄ TEISME.

Kopenhagen, Danijoj. Lietuvos atstovai Savickui, Lietuvos valdžios vardu užvedus teisme bylą ir areštavus Voldemaro įdėtus Kopenhagos banko Lietuvai priklausančius pinigus, kuriuos jis užsirašęs savo vardu, valdžiai juos negražino, teismas priteisė Voldemarui gražinti Lietuvai 51,871 kroną ir 92 centus, prie to užmokant teismo išlaidas. Voldemaras nuokart gynėsi, sakdamas, kad tie pinigai yra jo nuosavybė, paskui prisipažino, kad dalis priklauso Lietuvos valdžiai, ir tuomi išsidavė. Tie pinigai buvo dalyje Amerikos lietuvių aukos Lietuvos valdžiai, ir dalis, tai gauta Vokietijoj Lietuvai paskola, kurią gavo šis laikas budamas Lietuvos priemeris ponas Voldemaras. Dabar Danijos laikraščiai labai piktinasi Voldemaru, kaipo žymiu žmogum, besistengiančiu papildyti tokią siulerystą, savo valdžios ir valstybės neaukai.

PROF. Voldemaras ISTREMTAS I VARNIUS.

Kaunas, Lietuvoj. Už neįteisingus raštus savame laikraštyje, profesorius Augustas Voldemaras vidaus reikalų ministerijos tapo ištremtas iš Kauno į Varnius. Ten jis vieną mėnesį bus pralaikytas drausmės batalijone, paskui bus laikomas liuosame ištreime, kol pasibaigs Lietuvoje karės stovys (reikia tikėtis, kad bauda po kiek laiko bus suminkštinta, ir Voldemaras galės grįžt Kaunan).

PAČTAS IŠ DEFICITŲ NE ISSIKASA.

Washington, D. C. Pačto ministeris New įteikė savo raportą prezidentui Coolidge, kuriame nurodo, kad pačto deficitas siekia trisdešimt milijonų doliarų. Deficitą padidino įtaisymai perdavimo siuntinių New Yorke, Brooklyne ir Bostone, padidėjęs darbininkams algų, sutrumpinant darbo valandas, įvedimas mokesčių darbininkams už viršlaikius, ir tam panašiai. Jis pataria padidint mokesčius siuntinių pirmos ir trečios klesos, pabrangint laišku registravimus, imt mokesčius už registravimo patalpių nuomą, ir ant visų siuntinių mokesčius uždėt sulys tolimo jų persiuntimo.

ANGLIJOS PASKOLA LIETUVAI.

Kaunas, Lietuvoj. Po trumpų pasitarimų, Anglijai pasiūlius Lietuvai paskolą, sutikta iš Anglijos priimt tokios paskolos, sumoje milijono svarų sterlingų, dvidešimts metų terminui. Paskola bus gauta įvairia medega geležinkeliams, kaip bėgės, garvežiai, vagonams reikalinga plieno ir geležies medega, telegrafams vielos ir kitokiems reikalams plienais ir geležis. Tokiu budu Lietuvos pirklyba su Anglija turi savo pradžia. Lietuva Anglijai už duodama medegą duos maisto ir girių produktus.

HALERA GAVO NUO MAJORO PER NOSI.

Boston, Mass. Atsibaldęs čia Lenkijos legijoninkų generolas Halera, padarė vizitą ir Bostonui, kur buvo priimtas kardinolo O'Conal, gubernatoriaus Cox ir legijoninkų, nesikaitant vietinių lenkų, bet nepriėmė jį Bostono miesto majoras Curley. Jį kvietė generolas Edwards, eit stotin Halerą pasitikti, majoras atsisakė. Delegacija atsilankius pas jį prašė priimt Halerą su vizitais, majoras atsakė, kad judvieju nervai nesutiks, ir atsisakė priimt. Paskui dar buvo kviestas į pokilį, legijoninkų surengta, ir tame majoras dalyvaut atsisakė.

NAUJAS VOKIETIJOS GABINETAS.

Berlin, Vokietijoj. Po aštuonių dienų, krizio ir trijų priemerų resignavimo, ant galo klerikalų partijos vadui dr. Marx pasisekė suorganizuoti naują gabinetą, į kurį įjėina ir buvęs Stressemas, kaipo užrubežinių reikalų ministeris. Vidaus reikalų ministeriu liko Jarres, apsigynimo Gessler, darbų Brauns, finansų Luther, komunikacijos ir okupuotų teritorijų Hoefle. Kitų ministrų žinios ne mini.

VOKIETIJA RUOSIASI PRIE KARĖS.

London, Anglijoj. Vokietijoj visais pašalniais ruošiamasi prie karės. Visur rekrutuojama vyrų, buvę nuėginkluotais vėl apėinkluojami, kareiviai dideliais būriais manėtinami ir mažesniais eina manebus. Ginklų visur pilna, ir rodo, kad Versaliaus sutarčiai pavojus grumoja. Didieji amunicijos fabriakai yra francuzų pose-

sioj, bet amunicija gabenama iš Rusijos ir Svedijos, prie to daug dirba Turingijos fabrikėliai. Bavarijoj militariškas judėjimas labai žymus.

NEPRIVALO LAUKT JOKIO PATARIMO.

Paris, Francuzijoj. Suvienytų Valstijų ambasadoj buvusio reprezentanto pulkininko Logan francuzų politikieriai klausinėjo, ar Suvienytų Valstijų prisidės prie ištyrimo Vokietijos finansų. Logan paaiškino, kad jis oficiališkai nieko negali pasakyti, kadangi tas tik iš Washingtono paeina, bet ypatingai jis paaiškino, kad S. V. neprisidės prie jokių tyrinėjimų jau vien todėl, kad francuzai iki šiol viską veikė savivališkai, niekeno patarimo nesiklausdami, ir todėl Francuzija iš Su. Valstijų nieko lauk neprivalo.

UZDARĖ EMIGRACIJĄ IŠ LENKIJOS.

Varšava, Lenkijoj. Suvienytų Valstijų konsulis uždarė vizavimą emigrantams pašportus, išduotų kelionei į Suvienytas Valstijas, ir tuomi į čia Lenkijos emigracija tampa uždarą, nes ateivystės kvota Suvienytoje Valstijoje yra jau išsemta iki Birželio mėnesiui, ateivančių metų. Artį milijono lenkų, gavusių savo valdžios pašportus iškeliauti į užrubežį, dabar turi pasilikti namie, arba keliauti tik į Francuziją.

ARGENTINA RENGIASI PERTRAUKT RYSIUS.

Buenos Aires, Argentinoj. Tarp Argentinos ir popiežiaus kilo barniai, ir tiems nesibaigiant, Argentina rengiasi su Vatikanu pertraukti visus ryšius. Vaidų priežastis tame, kad Argentinos valdžia pareikalavo popiežiaus Argentinai paskirtį nunciacijum Argintinos pilietį arcivykupą Andrea ir atsiimt Italijos pavaldinį, kurį popiežius čia yra atsiuntęs. Popiežius reikalavimą atmetė ir galbūt popiežiaus nuncijus taps išvarytas.

EZERAS UZLIEJO TRIS KAIMUS.

Bergamo, Italijoj. Trukus ežero Gleno krantui, pasileidęs vanduo užliejo tris kaimus Bergamo kloniuose. Iš kalnų smarkiai bėgdamas vanduo greit pavertė visą klonį į vieną purvą. Žmonių gyvenimai sugriauta, tele-

grafų stulpai ir medžiai išvartyta ir tiems griuvant daug žmonių ir gyvulių užmušta. Prie to daugybė žmonių prigrė. Iki šiol truksta šešių žmonių, kuriuos tikima žuvus tvanuose. Dar tarp ant vandens plaukiojančių medžių ir sugriautų namų dalių, matosi ir daug žmonių lavonų.

BELGAI VARO LAUKAN SEPERATISTUS.

Duesseldorf, Vokietijoj. Kada seperatistai pulkavosi ir rengė Reno republiką, tada belgai su francuzais jiems gelbėjo, gi dabar juos veža laukan iš miesto. Užpyko mat, kad atsiųsta valdžios maistą bedarbiams, seperatistai bandė pirkt "savo" pinigais, kuriais "Reno republika" turi paprastos popieros sklypelius, su ant spauda "Reno republikos valdžios kredito ženklas". Belgai tokių pinigų netik ne priima, bet ir jų savininkus verčia kraustyti laukan.

GUERNATORIUS TRAUKIAMAS TEISMAN.

Indianapolis, Ind. Indianos gubernorius McCray patirė rautkas Marion apskrificio teisman, atrastas kaltu už visokias siulerystes ir dabar bus traukiamas valstijos teisman už pasisavinimą pinigų netiesotais budais. Jis pasisavino iš valstijos agrikultūros \$155,000; iš valstijos bankos Kentlande pasisavino \$50,000; išmainė netiesingą čekį, kuriuomi gavo iš bankos \$10,000 ir su netiesinga nota iš valstijos taupymo bankos išgavo \$10,000. Ar negražus airių valdžios darbai?

MEDŽIOS PRIGAVINGUS DAKTARUS.

Hartford, Conn. Valstijos legislatura paskyrė iš dvylikos medicinos daktarų komisiją, kuri ims tyrinėti medicinos daktarus visoje valstijoje, kad patyrys, ar jie yra baigę daktarų mokslus ir turi teisingus diplomus, nes kiek spėjama, yra 18 daktarų, kurie praktikuoja tik turėdami už pinigus padirbtus diplomus, kuriuos pardavinėjo Kansas kolegijos buvę mokintojai.

VAŽUOS I AMERIKA 60,000 VOKIEČIŲ.

Berlin, Vokietijoj. Šešias dešimtis tukstančių gavo pašportus ir konsulių palydėjimus keliauti į Suvienytas Valstijas. Tik pastaromis

dienomis konsulis susigriebe išsiuntinėjo pasargas pasirengusiems emigrantams, kad jis ne gvarantuoją įleidimą į Suvienytas Valstijas, nes abejoja, ar Vokietijos emigrantų kvota yra dar ne išsibaigus.

DAR NEGALI SUSITARTI DEL DEGTINES.

Washington, D. C. Jau nuo seniai tarp Anglijos ir Suvienytų Valstijų eina derybos dėl kratymo angliškų laivų atstume 12 mylių nuo kranto ir konfiskavimo atvezamos degtinės, ir vis dar nesutariama. Jau susitariyta dėl kratos 12 mylių atstume, dabar Anglija pareikalavo ne konfiskuot degtinę, kuri laivuose bus atrasta uždarytose bonkose. Su. Valstijos vargiai su tuom norės sutikt.

KARVELIAI NESI PER RUBEŽIŲ KONTRABANDĄ.

Los Angeles, Cal. Iki šiol daugelis stebėjosi, kad pas aplinkinius gyventojus prasidėjo veisimas daugybės karvelių, ir niekas negalėjo dasiprast ką tas visas reiškia. Dabar slapybė atsidengė radus vieną karvelį pasipriaudusį karvelnyčios langelyje. Prie jo kuno buvo pririštas mažas pundelis, kuriame atrasta iš Meksikos parnešta svaigalu. Prohibicijos agentai dabar sujudo ir kur tik matydami karvelį lekiant, tuojauš šauja. Sako, kad beveik prie kiekvieno atrandama kontrabanda.

RUSIJOJ NUZUDYTA ARHIMANDRITĀ.

Ryga, Latvijoj. Nuo seniai rusų čerezviciaikos agentų čekas šumtas ir kalėjime laikytas stačiatikių arhimadritas Nikolajus Grabijanskij, dabar tapo nužudytas Kijeve, Pečarsko vienuolyne. Jis buvo kaltinamas už pasipriešinimus valdžiai, kada jis agitavo kunigus neišt valdžios atsiųstiems kareiviams apiplėšt bažnyčias, paimant iš jų visus brangius daiktus.

PAMOKSLAS PRIE BONKOS "ŠNAPSO".

Malboro, Mass. Praėjusioj nedėlioj vietinėje universaliųjų bažnyčioje kunigas Drakė sakė pamokslą girtuoklių įgraudinimui. Po evangelijai jis pasakęs temą busiančio savo pamokslu, iš kišenius iš-

stiraukė puskvortinę bonką degtinės, pasistatė ją šale savęs ant sakyklos briaunos ir sušuko: "Pragaras, bravoras ir aleliuja". Paskui virašo priėrinkimo referento, kuomet 17 insurgentų pakėlė bausių truksmą prieš perstatytą Gillet. Tiesos reikalauja vienbalsio visų sutikimo, kitaip išrinkimas negalimas. Na, ir referentą išrinkt nesiduoda.

GILUS SNIEGAS IR ŽIEMOS ŠALČIAI.

Kansas City, Mo. Pastaromis dienomis nupuolė sniegas pietvakarinėje Missourio ir pietrytinėje Kansas dalyje, iki 11 colių storumo, gi už poros dienų vėl nukrito penki coliai. Nuokartoras buvo švelnus ir buvo manyta, kad sniegas greitai sutirps, bet sniegui pasidauginti, užstojo žiemos šalčiai. Termometras nupuolė žemiau užšalimo ir vilties greito atšilimo nėra, nors meteorologistai ir ramina greitai atšiliant. Tai pirma tokia žiema šios teritorijos istorijoje.

GĖRYNĖS MIESTELIO ROTUŠEJE.

Phillipston, Mass. Miestelio rotušeje buris "piliečių", pasirengė sau pasilinksminimo vakarą. Valgė, dainavo, šoko, ir visi linksminosi kaip galėjo, kol negerovė atnešė šerifą, kuris pamatė, kad visa salė skęsta degtinėje. Tyliai prislinkęs šerifas užrakino rotušės duris ir pasišaukė laukinę policiją. Kada ši pasirodė duryse, lėbaujinkai pradėjo karę. Bonkoms sudaužė policistams galvas ir išmušė langus išbegiojo, tik du girti vyrai, kurie nepaėjo, tie suimta.

METAI KALĖJIMO UŽ DU CENTU.

Boston, Mass. Miesto gatvėse dabar dideli susigrudimai, besitariant kalėdų šventei, tad vagiliai irgi brukė. Gatvėse patroliuojantis policistas arti savęs pamatė tulį Hariman, nūgriebusį Marės Cunar rankinį krepšėlį ir skubinantis su savo laimikiu pabėgt, bet tas jam nepavyko, nes policistas jį sugriebė ir nusivedė nuovadon. Teisme atidarytame krepšelyje jo savininkės buta dvių varinių centų. Teismas vagilių pasmerkė vienam metui kalėjiman.

PRISIARTINO KONGRESO VARGAI.

Washington, D. C. Susirinko jau 67 kongresas ir senatą, ir su susirinkimu atsidaro jų vargai, kuriuos bu-

vo užmiršta bevažinėjant po vakacijas ir svetimas šalis. Ir vėl prasidės vaidai ir rietytynės vienu su kitais. Pradžia tokioms rietytynėms atsirado prie rinkimo referentų, kuomet 17 insurgentų pakėlė bausių truksmą prieš perstatytą Gillet. Tiesos reikalauja vienbalsio visų sutikimo, kitaip išrinkimas negalimas. Na, ir referentą išrinkt nesiduoda.

VALSTIJA UZDARĖ TRIS MEDICINOS KOLEGIJAS.

St. Louis, Mo. Valstija pasiuntė komisiją ištirti trijų kolegijų tikrumą, ir sveikatos departamento komisija atrado be reputacijos St. Louis College of phisicians and surgeons; Kansas City university of phisicians and surgeons, ir Kansas City College of medicine and surgery. Visoms trims atima ma čarteriai, ir aštuoniolika "daktarų" atėstuota. Jie visi po kvotimų sveikatos departamento komisijos, bus traukiami teisman.

TYRINĖS MEDICINOS DAKTARUS.

Boston, Mass. Valstijos taryba, draugia su tokia taryba Conn. valstijos, nuo dešimtos dienos šio mėnesio imsis tyrinėjimo visų medicinos daktarų šiose valstijose apsigyvenusiu, kad patirtų jų mokslą ir diplomus. Daktarai turės tarybai prirodyt visų mokyklų, kurias jie lankė, pažudyjimus ir išlaikyt tam tikrus kvotimus, kad patyrys juos, ar nėra jie apėavikai, praktikuojanti tik su nusipirktais diplomais.

Vėliausias žinios.

Bliet, Silezijoje, atvykus dviem Lenkijos seimo nariams ir sakant prakalbas "Vokiečiai Lenkijoj", iš publikos į kalbėtojus mesta trys granatos, keturios ypotos sužeista.

Hartford, Conn. Valstijos komisija suspendavo aštuoniolika prigavikų, praktikuojusių mediciną be reikalingo mokslo.

Roma, Italijoj. Popiežius oficiališkai paskelbė, kad jis ne nominuos daugiau svetimątųjų kardinolų, vien italus.

Toulon, Francuzijoj. Taisant nūgrimzdusį laivą, jurių dugne jurių voras (oktopus) užpuolė vieną darbininką, kurį išgelbėjo į laiką atvykę keturi kalviai.

Žinios iš Lietuvos

Partijų interpelacijos.

Kaunas. Seime klerikalai, arba krikščionių-demokratų atstovai įteikė savo interpeliaciją vėdaus reikalų ministeriui Zalkauskui (valstiečiui-liaudininkui), reikalaujanti geresnės krašto apsaugos, gi valstiečiai-liaudininkai įteikė interpeliaciją Krupavičiui (klerikalui) pagrūmojimą, kam tas leidžia gražint lenkų generolo de Bondi pačiai jau išparceliuotą Krikštėnų dvarą.

Kelionė tik per Klaipėdą.

Klaipėda. Nuo pirmos dienos Lapkričio, sulyg Lietuvos valdžios patvarkymo, visos eksportas iš Lietuvos turi but išgabenamas tiktai per Klaipėdos portą. Gi nuo 15 dienos Lapkričio Lietuvos emigrantams išėjo patvarkymas ir dėl emigrantų. Nuo tos dienos valdžia išduoda Lietuvos emigrantams pasus tik per Klaipėdą iškeliaujantiems.

Priplaukos pagilvinimas.

Klaipėda. Per vasarą čia tęsėsi darbai prie priplaukos pagilvinimo, ir darbą pabaigus pasirodė, kad dabar įėjimas priplaukon didžiųjų laivų yra labai patogus. Priplaukos gylė dabar siekia aštuonis metrus ir čia gali eit didieji oceanų laivai, turinti sunkumo iki 13.000 tonų. Tokiu budu Lietuva jau savo priplauka gali drusiai naudotis.

Įrengta mėsos šaldytuvė.

Kaunas Lietuvos-ukio-bankas įrengė Kaune mėsos šaldytuves, kurių komisija jau pradėjo supirkt kiaušes, avis, žasis ir raguocius gyvulius, kurių mėsa bus laikoma šaldytuvėse, ir susirinkus jai kiek reikiant, bus eksportuojama užrubežin. Tokiu budu Lietuvoje ir mėsos pramonė, kuria pirmiau tik pavieniai žydai vertėsi, ir tai tik ant vietos.

Sinlo Lietuvos paskola.

Kaunas. Lietuvos komunikacijos ministerijai yra siuloma paskola iš Anglijos ir Šveicarijos (sakoma, kad ir iš Suvienytų Valstijų šiaurinės Ameriko). Paskola siuloma geležinkelių pravedimui ir jau esančių patobulinimui. Šveicarija pas save įvedus elektrinius vazius, Lietuvai siulo dabar savo senuosius garvežius, nes jie jau nereikalingi.

Gražio jau išparceliuotą dvarą.

Kaunas. Žemdirbystės, ar kaip čia vadina ukio ministerija gražio jau išparceliuotą Krikštėnų dvarą jo buvusiai savininkei, lenkų generolo de Bondi pačiai. Užtai seime atstovai nuo liaudininkų-valstiečių išnešta grieštas protestas prieš toki darbą minėtos ministerijos, kurioje gspadoriauja kunigas Krupavičius.

Propaganda prisidēt prie Lietuvos.

Tilžė. Čia plačiai išplatinta Rytų Prusijos Gelbėjimo Komiteto atsiskaitimai į gyvenančius lietuvius, šaukiant jiuos atsimest nuo Vokietijos ir prisidēt prie savo

močiutės Lietuvos. Galė atsiskaitymo pasakya: "Vienas ir ypatingas kelias išėjimui iš vokiškos anarkijos, tai prie Lietuvos prisidėjimas."

Uždarė laikraštį.

Vilnius. Lenkų valdžia uždarė lietuvišką savaitraštį "Vilniaus kelias", o jo redaktorių Joną Kuklį patraukė teisman už patalpinimą eilių "600 metų Vilniaus sukaktuvės", kuriose lenkų valdžia įžiūrėjo valstybės išdavimą (drada stanu) ir maistų kėlimą.

Atgaivino apleistą geležinkelį.

Alytus. Ikišiol Alytaus-Varėnos geležinkelio linijos šaka buvo apleista ir užmiršta, nes ja trukiai nebėgiojo. Dabar ją apžiūrėjus kelių komisijoms, atrasta ją tįnkama naudojimui ir trukiai pradeda jau bėgot, tik esant per Nemuną silpnam tiltui, kiton Nemuno pusėn dar neina.

Lietuvos emigracija.

Kaunas. Metuose 1921 iš Lietuvos išemigravo 5453 žmonės, 1922 7350 ir šiuose 1923 metuose, iki spalio 1 dienos 6881. Daugiausia žmonių keliauja į šiaurinę Ameriką ir maža dalis į Palestina (suprantama, žydai).

Klaipėdos geležinkeliai.

Klaipėda. Nors Klaipėdos krašto geležinkeliu valdo Lietuvos valdžia, bet geležinkeliai faktiškai iš Vokietijos nėra atgauti, nes savo laiku vestos derybos tapo pertrauktos kilus Klaipėdoje praėjusioje vasaroje betvarkei. Dabar Vokietija pasiuntė Lietuvos valdžiai pakvietimą, kad derybos būtų atnaujintos. Geležinkelių tarnų dalis lietuvių valdžios tapo atstatyta, kita dalis prašo atleist. Vokietija Lietuvai turi atiduot tulį skaitlių garvežių.

Laivas gaisrų gesinimui.

Kaunas. Netrukus Kaunas bus iš Vokietijos pargabentas laivas gesinimui gaisrų. Laivas Nemune stovėdamas pumpuos vandeni taip, kad dudomis būtų galima pasiekt visas dalis miesto, ir kur tik gaisras ištiks, ten jis bus galimas pasiekt laivo varomu vandeniu. Per minutą laivas išpumpuos 2000 litrų vandens.

Rengiamas Kudirkai paminklas.

Kaunas. Kariško muzėjaus sode rengiama pastatyti paminklą Vincui Kudirkai. Paminklas žadamas pastatyti, kuomet ateinančiais metais sukaks jubilėjus 25 metams sukakus po jo mirties. Tai graži atmintis daug pasitarnavusiam žmogui, Lietuvos atbudime daug pasidarbavusiam.

Girių naikinimas.

Kaunas. Girių departamentas paskyrė siems metams iškirtimui 11,000 hektarų girių. Spekulantai jau dirba, kad galėtų tuomi pamsinaudot parsiejus kertami medžių išgabenimui. Vals-

čiuose jau prasidėjo akcijonai, kad įkėlus dideles kainas už rastus.

Degtinės monopolis.

Kaunas. Lietuvos valdžia paime savo rankas degtinės monopolij. Visos taisyklės jau išdirtos, ir netrukus bus paskelbta diena, nuo kurios visos privatiškos dirbyklos ir pardavyklos turės but likviduotos, visai degtinės pramonei pareinant į valdžios rankas.

Išleis lietuviškas kortas.

Kaunas. Lietuvoj pagaminta lietuviškos lošimui kortos, kuriomis bus pakeista lošimui ikišiol vartotomis vokiškomis kortomis. Dabar pirklybos ministerija perima iš spaustuvės spaudintas kortas, ir netrukus jas apdėjus tam tikromis akcūžės mokesčių bendarolėmis, jos bus išleistos pramonėn.

Papildyta šventvagysta.

Kuršėnai. Ikišiol nesusekti vagys, ar gal vienas jų, nakties metu per langą ilindęs katalikų bažnycion, paglemžė tris kelikus, vieną komunikantą, seną mus-tranciją ir vieną relikvitorijų. Cimborijos kryžius irgi buta paimta, bet uždurių pamestas, nežinia, ar netečia, ar gal dėl nepatogumo neštis.

Vasarojo derlius.

Žemoji Panemunė, Sakių apskrčio. Šių metų vasarąjas užderėjo daugiau negu vidutiniškai, o šienas ir dobilai dvigubai negu pernai. Tik linai žlugu, ir nē valakna, nē sėmens naudos ne duos jokios. Bulvės užderėjo labai gerai, tik kasimas nenusisekė, nes dėl tankių ir nuolatinių lytų, daugelis jų likosi nekastos, kitos iškastos greitai puva.

Atsistatantis miestas.

Kalvarija, Mariampolės apskrčio. Kalvarija labai daug nukentėjo laike karės ir todėl ilgai negalėjo iš griuvėsių atsikelt. Dabar vienok greitai ir žymiai atsistato. Kad atsistatys, bus visai kitoks miestas, nes dabar, vieton sugriautų medinių namų, statomi nauji, vieno ir dviejų aukštų. Bus labai dailus miestas Suvalkų pusėje.

Lietuvoj lytus vis nesiliauna.

Kaunas. 16 Lapkričio 1923 m. Lijes per visą vasarą lytus, vis dar nesiliauna lijes ir po šiai dieniai, ir lyja beveik kasdien. 7 Lapkričio, 10 val. vakaro, Skuode, Kretingoje ir apylinkėse lijo labai smarkus lytus su stipria perkumija ir žaibais, kaip vasaros metu.

Nuo nuolatinių lytaus užtvino vandeniu netik upeliai ir pelkės, bet vietomis užlieta ir rugiai dirvoje. Žemė taip praskyrdo, kad keliai pasidarė visur neišbredami, net ir plentuose nugrimzdzo akmens ir prasimušė duobės, kad stačiai jau negalima jais važinėti. Bėgalinis lytus kraštui pridarė daug nuostolių ir baisiai vargina žmones. Apie Joniškį dar yra nevežto vasarajaus, vietomis dar ir nepajautas. bestovi.

Koresp.

APSIMOKA TAUPYTI LEIBELIUS

Šių Gerai Žinomų Rušių Kondensuoto Pieno, nes Gausi

DYKAI BRANGIU DOVANŲ DYKAI

JEI esat taupi šeimyninkė ir norite gaut pilną vertę savo šeimynos reikalams praleidžiamų pinigų, tai pirkite pieno rušis, kurias čia garsiname, delto, kad jos atitinka kiekvienam virtuvės reikalavimui kur tik reikia drauge ir pieno ir cukraus, be to kiekviena blėšinė turi pinigų vertę. Šeimyninkės taupo leibelius ir gauna už juos brangias dovanas.

YPATINGAS PASIULYMAS

Je išpildysi kuponą apačioj šio paskelbimo ir pasiysi jį šiandien, tai mes pasiūsim jums Paveiksluotą Premijų Katalogą, kartu su Ypatinga Premijų Kortą, kuri skaitysis kaip 10 dovanotinų leibelijų.

Sekamos Premijų Krautuvės duos jums už tą Kortą ir visus Magnolia ar Star Pieno leibelius, kuriuos dar turėsit, dovanų. Nuo pirkėjo turinio 40 arba daugiau leibelijų bus priimama tik viena Ypatinga Korta.

MUSŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ BOSTONE

Prie 89 Friend Street arti Haymarket Square.

Kitos Dovanų Krautuvės:

FALL RIVER, MASS., 14-3rd Street, arti Bedford Street.
 NEW HAVEN, CONN., 105 Temple Street, arti Crown Street.
 BRIDGEPORT, CONN., 105 Congress Street, arti Main Street.
 PROVIDENCE, R. I., 49 Aborn Street, arti Washington St.

Mes širdingai užkvičiame Jumis aplankyti mus, nepaisant ar turit leibelius ar ne, ir peržiūrēt mūsų didelį skaičių naudingų ir gražių dovanų, kurias galite gaut visai dovanai už LEIBELIUS.

Je i nėra krautuvės Jusų miestely, kuri apmokētu šios leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiūsk juos į Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasi Paveiksluotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiūsim dykai.

Tavo Grosernickas laiko tik vieną ar dvi žiūt Borden's Premijuotų Kondensuoto Pieno rušių. Prašyk tik ty Bordeno Blėšinių, kurios duoda brangias dovanas už leibelius.

KUPONAS

Borden's Co., Inc., 44 Hudson St., New York.
 Prašau prisiųst man kaip garsinta Premijų Kortoje.

VARDAS .....
 ADRESAS ..... 1) (Lithuanian)

Bedarbiai Kaune.

Pastaruojū laikų Lietuvoj, o ypač Kaune kaskart vis dauginasi bedarbių skaičius, kurių ikišiol beveik nebuvo. Dabar turbūt daugiausia dėl finansiško krizio iš įvairių įstaigų ir įmonių pradėjo atleidinēt darbininkus, kanceliaristus ir tarnus. Valdžia jau galutinai yra nutarusi paliuosuet pusę, o vietomis net daugiaus pusės esamųjų valstybės įstaigų valdininkų bei tarnų.

Netikta kad liuosuojama iš valstybinių įstaigų, bet taip pat atleidžiama dalis tarnų ir darbininkų iš privatiškų bankų ir fabriku. Ir taip neseniai atleista virš 300 darbininkų iš tabako fabriko, o dabar vėl nuo 10 dienos Lapkričio, įvedus Kaune ir apskrityje valstybinį degtinės monopolij, uždarius privatišką pilstyuves ir bravorus nemažai darbininkų tapo atleista nuo darbo. Dėl bedarbės reikia tikėtis, kad nukentės daugiau negu kas kitas zemesnieji tarnai ir darbininkai. Lietuvos sunus.

Laiškai iš Lietuvos.

P. Bliujus rašo M. Kazlauskui.

Viewis, Rugsėjo 25. Brangusis svogerėli! Aš laukiau nuo tavęs laiško gana ilgai, ir nesulaukdamas, maniau, kad su jumis kas nors blogo atsitiko, ir jaučiausi dideliame neramume. Man rupi jusų ir seselės Antosės sveikata. Ir tik dabar gavęs jusų laiška iš 29 Rugsėjo, nusiraminau ir nuosirdžiai dėkavoju.

Mēs tuomkart esame sveiki ir džiaugiamėsi, kad turime turtingoj Amerikoje brolių, seserų ir šiaip giminių, Lietuvą mylinčių žmonių, kurie mus gelbėjo savo pinigais. O dabar mēs tikimės ir prašome nuo brolių Amerikečių pagalbos apšvietoje. Tokia pagelba mums tėvynėje labai reikalinga. Šiūskite viską mums į Onuški, nes Valkininkai ir kiti miestai yra lenkų užgrėbtai, neteisingai. Kaip ilgai lenkai čia ponaus, nežinia. Lietuva jų paskirto rubežiaus nepripažįsta ir reikalauja savo Vilniaus.

Dabar keli žodžiai apie Vievio parapiją. Čia buvo augštai pakilusi lenkų kultūra. Pagyvenau čia vienus metus ir kitiems stojus talkon, lenkų kultūrą pusiau užgesinome. Bažnycion įvedėme lietuviškas pamaldas. Čia didelis vargas, nes Vievio parapijoje yra daugybė dar tokių lietuvių, kurie nemato ir nesupranta jokio skirtumo tarp lietuvių ir lenkų; jie lietuviškai kalba, bet žegnojasi, poteriauja ir meldžiasi iš maldaknygių, tik lenkiškai.

Lietuviškų maldaknygių nė lietuviškų giesmių knygu pas mus nėra. Čia mūs veikėjai esame keturiese: kun. A. Čibas, Vincas Cibulskas, Jurgis Milančius ir aš. Mēs visi širdingai prašome Amerikos lietuvių pagalbos. Sudėkite nors 20 doliarų mums nusipirkt bažnytinųjų horui lietuviškų giesmių ir tautiškų dainų knygių. Išdalinsime kiekvienamė kai me po kelias knygeles ir tada mēs išgirsime lietuvišką džiaugsmą mūsų suvargiausiam ir aptemusiam kampelyje, lauke ir bažnyčioje.

Broliai amerikiečiai! At-eikite mums talkon. Jusų pinigai ir mūsų energiškas ir drasus darbas, prakaitu aplaistomas, išduos gausius, vaisius, kurie lietuviškai nušvies mūsų kampelij.

P. Bliujus.

Prierašas: Brangūs amerikiečiai! Šaukiasi pas mus šis vyriškas laiškas, ir parodo mums, kaip pagalba ten yra reikalinga mūsų tautos susistiprinimui. Šaukia mus prie prakilnaus darbo, kad Lietuvos darbo žmonių kampelij padaryt tautą mylinčiais žmonėmis. Bukimė malonus suteikt jiems reikalaujama sumą. Atkreipkime savo atydą visi į ši prašymą, ir paremkime jų darbą. Juk pas mus yra turtingų pavienių ypatų ir draugių.

Bliujus yra buvęs amerikietis, jis gyvena Niagara Falls, N. Y. Kas turitė dainų knygučių, pasiūsimė Lietuvon, vardu amerikiečių.

M. Kazlauskas.

Suvienytose Valstijose per metus sunaudoja daugiau medžio negu užaugina.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: 14 United States \$2.50

In Foreign Countries \$3.00

Single copies 5 cents

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50

Kitose valstybėse \$3.00

Pavieniai egzemplioriai 5 centai.

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

LIETUVOS VALSTYBĖS PROGRESUOJANTI KELIONĖ JAU MATOMA.

Rodosi dar neseniai buvo girdimos kalbos netik Lietuvos priešų, bet ir jai simpatizuojančių, pasakojančių kaip Lietuvoj nieko pažangaus nėra ir kaip ji nuo viso yra atsilikusi. Veltui jiems kas norėdavų išaiškinti, kad Lietuva geriausia, stovi už visas savo kaimyniškas valstybes, kad turi duonos, turi pinigų, turi žmonių ir gamtos turty, priešingai kalbantieji ir klausyt nenorėjo, ir prisispyrė pasakojai, kad Lietuva tuojuos sugrius, ar svetimųjų globon pateks ir tiek. Taip kalbėjo ir dalykus prisispyrė aiškino toki, anot "Lietuvos" sandarbi-ninko pono M. Š. žodžių, kurie nukeliavo Lietuvos tik žmonėms akis dumt su savo "gabumais" ir "sumanumais", kurių, kaip vėliaus pasirodė, jie visai neturi nė už nudilusį dyvelį.

Šiandien jau tokių kalbų, Lietuvai blogo, lemiančių, nesigirdi. Rodosi tie visi pranašai, kurie anais kartais tap garšiai kalbėjo ir spyrėsi visus itikinti, žemės sulindo, jų ir balso nesigirdi. Kodėl?

Todėl, kad Lietuva nesilovė kelivaisi prie progreso, prie savo tikslo, ir šiandien pasirodė daug dalykų jau atsiekusi, prie kurių ji siekė. Pirmoje vietoje liekasi patėmyt, kad ji prieš savo priešus kaip ėjo taip ir eina lėtai, bet atsargiai, kad nepaslydus ir nesuklupus. Ačiu gabumams dabartinio priemero Galvanausko, Lietuvos priešai dar nieko neatsiekiė nė Vilniuje, nė Klaipėdoje, ir kaip šiandien daugelis tikrina, dėl tokio Lietuvos diplomatiško takto, ateitis turės Lietuvai but šviesti, nes atsargumas, lėtumas ir kantrybė viską pergalės. Tarkininkai turės Klaipėdą galutinai atiduot Lietuvai, ir lenkai iš Vilniaus išsikraustys anksčiaus ar vėliaus, nes Lenkija šiandien bada kęsdama ir iš savo kitų kaimynių paspirties negaudama, turės taikintis su Lietuva, tik dėl vienos pirklybos, nes šiandien nors ir kasžinkaip ji norėtų pirktis sau maistą iš kur kitur, negali jo gaut, kuomet Lietuva turi daug pardavimui, bet tik ne Lenkijai.

Praėjusioj vasaroj Lietuva pagerino Klaipėdos uostą iki tiek, kad šiandien jau nau-

dojasi savo uostu, į kuri gali atplaukt svetimų valstybių laivai iš Atlantiko, ir užginta produktus išgabent, ar įgabent per svetimus uostus, tik per Klaipėdą leidžiama emigracija, imigracija ir importas. Tai vienas žingsnis padarytas prie progreso, ir ateities reikia tikėtis gana šviesios, nes laikui bėgant Klaipėdoj turės išsivystyti didelė pramonės rinka. Tuom pasidarys dviem (ir išdalis jau pasidarė) smūgis Lietuvos kaimynės Latvijos uostam Rygai ir Liepojai, bet tai vis Lietuvos gerovei ir gerajai ateičiai.

Antras žingsnis prie progreso padarytas tuomi, kad Lietuva įsisteigė gyvulių susipirkimo pramonę. Kaune įsteigta mėsos šaldytuvės, į kurias bus gaminama mėsa, ir prisirinkus jos užtektinai, transportais bus gabenama užrubežin. Tokiu būdu Lietuvos žemdirbiai, auginant gyvulius, bus apsaugoti nuo žydy spekuliantų, kurie ikišiol vieni superkiėjo gyvulius ir paukščius, už pamestinus pinigus, ir krovė sau turtus, gabendami į užrubežijų rinkas, patys lobo. Nuošiol gyvulių augintojai bus apsaugoti nuo žydy išnaudojimo, ir valstybė pati pelnys, vieton, kad žydams patiekti lobt.

Trečias gana geras žingsnis padarytas tai paėmimas valdžios į savo rankas svaigančių gerimų monopolio. Čia bus trejopa nauda: Valdžia pelnys, vieton kad ikišiol pelnė tik vagilių remiamai privatiški spekuliantai; antra, žmonės bus apsaugoti nuo permierninio nuodijomosi degtine, ir tuomi turės but sumažintas jaunimo iš-tvirkimas ir trečia, turės sumažėt vagystos, kurios vėdama nupuolėliai ikišiol vėgė nuo ukininkų ir pigiai su žydais mainė anų degtinės ir kitų svaigančių gerimų, ir tokiu būdu tik vieni spekuliantai, degtindariai ir pardavėjai, tuko.

Primint dar reikia įvedima geros vertės pinigų, kurie nemaža prisidėjo prie užvedimo valstybės geresnės tvarkos, ko negali atsiekti Lietuvos kaimyniškos valstybės, dėl neturinių vertės savo pinigų. Tad viską tą sudėjus vienan daiktan, mes matome Lietuvos valstybės nužengtus milžiniškus ženg-

snius progreso link, ir padaryta gera pradžia, nors gana lėtai veikta, o ypatingai ta pradžia turi but apvertinama atsimenant, kaip ant griuvėsių viską reikėjo pradėt ir statyt viską iš nieko.

Tai kur nuejo...

Anais laikais, 1908 metais pagarsėjęs atradimu šiaurinio žemgalio daktaras Frederick Cook (bet tai buvo tik neteisingas jo pasigyrimas), pastaromis dienomis Fort Worth, Tex. federališko teismo tapo pasmerkintas užmokėt piniginės baudos \$12,000 ir prie sunkių kalėjimo darbų atbut 14 metų ir 8 mėnesius... Ir ko mes čia labai turime stebėtis, kad kartais lietuvis daktaras pakliuva kalėjiman už darymą nelegališkų operacijų?

Daktaras Cook Texas valstijoj turėjo susidares šaika apie iš 50 tam tikrų sukčių, su kuriais jis vedė prigavingą pramonę, pardavinėdamas neva petrolejus laukų akcijas ir tokiu būdu iš žmonių išviliojo daugybę pinigų. Su juom buvo teisiami ir jo padėėjai, kurių sugaudyta keturiolika žmonių. Iš tų vienas vyriausias, tulas Cox gavosi kalėjiman aštuoniems metams ir užmokėt \$8000. Teisėjas, pasmerkęs Cook'ą, jam pasakė: "Tu prasmirdai iki dangaus augštybei... Tu nešiodamas uzbunu vandenį iš nekaltų žmonių šulinio, vieną kartą perdaug pas juos nuejai. Gal tu manai, kad gudriai elgiais, bet žmonės apie tavę mano visai kitaip".

Mat teismas jį baudė netiek už pinigų iš žmonių viliojimą, kiek už siuntinėjimą savo prigavingų garsinimų ir tokių jau akcijų pačtu. Tas yra valdžios draudžiama, nes valdžios įstaigta pačtas skirtas tarnaut žmonių naudai, o ne skriaudoms ir prigavystėms.

"Daktarų" liga.

Pasklidus gandūr ir atsiradus prirodymų jo teisīgumo, visose pusėse apsireiškė liga "daktarų", tai yra tų daktarų, kurie gavo sau falsifikuotus, ir nelegališkai padirbtus diplomus, kurie išeidavo iš Kansas kolegijos buvusiu mokintojų, kurie už pinigus pardavinėjo juos.

Sakome tų "daktarų" liga prasidėjo todėl, kad vienu tait kitur prasidėjo jų gaudymai kaip apgavikų, dargi tuom labiau, kad tokius nelegališkų diplomus gavę "daktarai" nė vienas nesivadina save tikruoju vardu nė pavarde, bet prasimanytomis. Tokių keliatas sučiupta jau Conn. ir N. Y. valstijose.

New-Yorke atrasta prie 17 gatvės ir antro skersgatvio net tokių "daktarų" užlaikomas lignonbutis, kuri laida policijai tyrinėjant, išuverte lignonbutio isteigėjų, irgi "daktarų" paveikslai ne lto-grafuoti ant sertifikato, bet fotografu padirbti, ir taip negabiai, kad dė dažų netikumo jie yra jau pusiau nušute.

Patėmytinis dalykas.

Nuo tulo laiko Amerikos lietuvių stambioje kolonijoje Chicago vieši iš Lietuvos atvykęs lietuvis dainininkas Juozas Babravičius. Jis pradėjo jau ir kitose kolonijose lankyti, tik ne su vaisių tikslu, bet duodamas koncertus. Kurie girdėjo jį dainuojant, neatsigėri jo balsu ir talentu. Sako, kad tai pirmieilis dainininkas tarp lietuvių, ir galimas priskirt prie pirmieilinių svetimtaučių. Ir mes tam tikime, nors Babravičiaus nepažįstame ir jį dainuojant dar negirdėjome. Pasitikime pažįstamais mums žmonėmis, ir su jais kartu džiaugiamėsi, kad lietuvis dailininkas, iš pirmos eilės tos srities, ir pas mus yra.

Bet yra vienas patėmytinis dalykas, kuri mes čia patėmysime ne paties dailininko pabarimui. Štai, turime iš vienos lietuvių kolonijos, kurioje pūnas Babravičius turėjo pasekmingą koncertą, atsiųstą programą, kuriame randame atspaudintą vardą jau ne lietuvių, bet kokio tai slavo, su galune "vitch", kas reiškia tą patį ką ir "vicz". Lyg patvirtinimui slaviškos pavardės dar pridėta ir Maskvos opera, iš kurios šis mūsų pušiau svetimas dailininkas paeina.

Nors dailininkai visur ir visada nesiskaito su partvyškumais ir stovi neutrališkai strytyje, tai vienok negerai, kad lietuvis, lietuviams duodamas koncertus, pasipuošia svėtima uniforma. Gal toks svėtimas pasipuošimas prieš savuosius yra toleruotinas kitose šalyse, bet pas Amerikos lietuvius jis yra patėmytinis ir peiktinas.

Tą viską mes neprimetame pačiam dailininkui, kiek jam koncertą rengusiems, kurie programą sustatė ir sutvarkė. Net mūsų gerbiamo kompozitoriaus Petrausko daina "Tykia, tykia Nemunėlis teka", sudarkyta be pasigailejimo, išverciant angliškai ir "Minkštai, minkštai Nemunas upe plaukia" (softly, softly Niemen river flows). Tai nedovanotinas daiktas jau vien todėl, kad svetimi žodžiai iškraipoma klaidingai, ir antra, verčia bereikalingai dainą, svetimon kalbon, kuomet ji dainuojama originale, lietuviškai. Ir kuomet taip pasielgta, mes esame linkę manyt, kad ir paties dainininko pavardę sudarkė tie, kurie sudarkė ir kompozitoriaus Petrausko dainelę. Pageidautina, kad kitur tas neatsikartotu.

Taip, tai negirdėta.

Skaitome "Trimite", kad Kaune susitvėrusi ikišiol lietuviams negirdėta draugija, pasivadinusi save "Lietuvių-francūzų draugija Lietuvoje". Draugijos pirmininku yra buvęs pirmuoju Lietuvos atstovu Sąvienytose Valstijose, ir dabartinis Kauno miesto burgomistras, Jonas Vileišis. Pačios draugijos tikslas busias grynai visuomeniškaip-politiškas. Iš tiesų tai negirdėta drau-

gija. Jeigu tokią draugiją francūzai butų pagindę savo Paryžiuje, tai mes manytume, kad jie nori su lietuviams sueit artymon bičiulystėn. Jeigu šita negirdėta draugija sau tikslu statytų tik politiką, mes tikėtume, kad jos tikslas yra pertikrint savo nenaudėlius lietuvių duobkasių francūzus, idant tie į Lietuvą imtų žiūrėt kaip į savistovę valstybę, o ne kaip į Lenkijos kėsnį. Tačiau matome ją susitvėrusia Lietuvos sostinėje, ir manome, lietuvių iniciatyva, kur tik saujaė francūzų, per kurių tarpininkystę galima tikėtis tankesnių frako pravėdinimų, bet niekad lietuvių tautai ir valstybei politiškos naudos. O kuomet ji stato sau tikslu tik visuomeniška politiką, tai tiek reiškia ką ir internacionalas. Naudos iš jos nė Lietuva, nė lietuviai laukt neprivalo.

Nykstantis turtas.

Nuo pasaulinės karės yra įvairiose krautuvisė sukrauta valdžios turto, kuris stovėdamas puva ir kitaip nyksta, nešdamas valdžiai didžiausius nuostolius. Nors 10 milijonų kurpių parduota, tai vienok kurpių krautuvisė yra dar daugybė milijonų porų, kurios baigia put. Prie to yra suvirš septyniai milijonai eilių apatinių drabužių. Tai tik du svarbiausi dalykai nykstančio turto. Yra dar daugybė dalykų, pradadant siulais ir baigiant apsiautalais, nuo valtios iki dideliu laivui, nuo kišeninės baterijos iki elektrikiniam trukiui, išnešančius daug milijonų doliarų. Yra automobilių, arkliais traukiamų vežimų, orlaiviu, mašinukų laiškams rašyt, popieros, rašalo, drabužių visokio išdirbimo, ir nesuskaitoma daugybė kitokiu dalykų. Ikišiol to turto viešuose akcionuose valdžia pardavė už \$2,300,000,000 o likosi dar jo už \$310,000,000. Likusį imta naudot įvairiose valdžios istaigose, ir kiek reikiant pa-naudojus, krautuvisė dar likosi už šimtą penkias dešimtis milijonų doliarų. Likusi dalis laikas nuo laiko leidžiama pardavinēt viešuose akcionuose, vienok esant daug visko sugedusio, nelabai kas perka, ir todėl galbut ims keli metai, kol viskas bus šiaip taip išparduota.

Serga ji, ar ne?

Chicagoj šiandien stovi klausmas vienos gyvenašlės tulos Palermo, klausimas: Ar ji sveika, ar ligota. Tokį klausimą riša daktarai, advokatai ir šios gyvenašlės broliis.

Palermo jau prieš tulą laiką tapo areštuota už bigamiją, kuriai kiek paaiškėjus, pripažinta manijake ir jau buvo prirengta ji gabent į Kaliforniją, kad patalpinus ten bepročių moterijų prieglaudoj. Ji aiškiai išsipasakojė turinti 60 vyrų, Kentucki, Indiana, Missouri, Illinois, Wisconsin ir Kansas valstijose, kur išviliojusi vyrų turtus, pabėgo į čia, kad vedus savo amatą to-

Skaitytojams dovanos.

Kas iki Kalėdų užsirašys "Amerikos Lietuvi" metam, ar atnaujins savo prenumeratą ciliem metam ir atsiųs pinigus su aiškiu savo vardu ir adresu, tas gaus Kalėdoms dovanų, brangų ir labai gražų "Amerikos Lietuvio" sieninį kalendorių 1924 metam. Kad dovanų nepritruktų, pasiskubinkite užsirašyt ar atnaujint prenumeratą, nes kalendoriaus spaudiname aprubežiuotą skaitlių, tad kas pavėluos, tam dovanų pritruks.

"AMERIKOS LIETUVIO" ADM, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

liau, ir užtai ji buvo tikrai skaitoma beprote, arba sergancia ženybų manija. Bet įsimaish jos broliis, kuris tikrina ja esant sveika ir neprivaloma siust į bepročių prieglauda. Tą patį tvirtina ir jos advokatas Comanda. Ir dabar niekas nežino keno teisybė; daktarai ja rado ligone, broliis ir advokatas žino ja esant sveika.

Lenkijoj prasidėjo žmonių dideli sukilimai, kaip miestuose taip ir kaimuose, daugiausia Lomžos gubernijoje. Ten apie Kalvariją ir Niędziaryzkus eina minios žmonių, apsiginklavusių lazdomis ir akmenais, plėšiant krautuvis ir pardavyklas, kur tik randama valgio produktų, nes dėl didelės brangenybės ir pinigų bevertės, žmonės kenčia didelį badą. Suimti policijai pasisako, kad jie nesiliaus sukilimus renge, kol valdžioje bus engėjų traicė, kaip Witos, Dmowski ir Korfanty.

Stocktone, Californijos valstijoj, tulas Kels likosi pakartas už žmogūdystą. Likosi našle po jo pati Ona, už pakartąjį savo vyrą išapsaugos kompanijos gavo \$100,000, nes ant tiek gvyvė buvo apsaugota. Ji gavusi pinigų, savo pažįstamiems iskėlė didelę puotą, kad paminēt "amžiną atsilisį", gerą vyrą.

Springfield (Mass.) teisme tgesėsi per dvi dienas byla vienos žydės Shapiro, už pardavinėjama degtinės, už kurią jau tris kartus buvo teisme bausta. Skirta jai du mėnesiai kalėjimo, bet

jos advokatai nurodinėjant, kad jis netūrės kur palikt savo vaikus, teismas pasmerkė ją istrėmimui iš miesto bėgyje 48 valandų, pirmiaus užsimokėjus baudos \$500. Shapiro vienok nemoka baudos ir iš miesto nesikrausto.

Mieste St. Louis, Mo. suimta buvęs mokyklų inspektorius ir tris jo draugai, kurie laukia teismo, palikti po dideliais užstatais. Inspektorius Sacks ir jo padėjėjai prisipažino dirbė ir už didelius pinigus pardavinėje medicinos daktarų diplomus. Sack, sako, kad su jo parduotais "diplomais" Suv-Valstijose mažiausia yra 15,000 "daktarų", kurie praktikuoja visai neturėdami mokslo.

Jugoslavijos pirklybos ministerija paskelbė naują ministerijų gabineto išleistą istatymą, kuriuomi verčiama visus svėitmtaučius išsiskraustyt iš Jugoslavijos rubežiu kuo greičiausia. Skirtumo nedaroma, kas kuom nebutų, pirkliai, pramoninkai ar paprastai darbininkai, tuojuos turi išsiskraustyt iš rubežiu.

North Dakotos senatorius Ladd sako, kad Sąvienytoms Valstijoms artinais finansiškas krizis, ir jis esąs jau visai netoli. Kad to išvengus, kongresui susirinkus jis pirmiausia pasiulys valstybės finansius perorganizuoūt, nes kitaip valstybei gali but labai blogai. Kame tas blobumas gludi, senatorius Ladd nepasako.

Pasinaujinkite Prenumeratą Amerikos Lietuvio!

Labai gražiai kviečiam visus Amerikos Lietuvio skaitytojus panaujint prenumeratas. Šiomis dienomis prieš Kalėdas norėtume mes jums pasiuntinėti mūsų didelius ir gražius sieninius KALENDORIUS. Todėl meldžiame nelaukt, bet tuojuos pasinaujinkite visi savo prenumeratas.

Panaujinkite ir savo giminėms i Lietuvai!

Lietuvoje skaitanti Amerikos Lietuvių jusų giminės jums dėkavoja už Amerikos Lietuvių. Šią savaitę gavome labai gražią padėkovonę nuo Jono Šereikos iš Kedorių kaimo, Butrimonijų valsčiaus, Alytaus apskrīcio. Jis širdingai dėkavoja savo švegeriui Jonui Lautackiui, kuris per pereitus du metu siuntė jam Amerikos Lietuvių.

Kas tik turite giminu ar pažįstamu Lietuvoje, jeigu norit, kad jie progresuoūt, užrašykite jiems Amerikos Lietuvių ant viso meto, tai bus geriausias atminimas ir didžiausia dovana.

Amerikos Lietuvio, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PO MEDŽIU.

Malonus broliai ir sesers! Jau ateina niekeno nelaukiamoji žiema. Kad žiema tai dar nebutų nieko nepaprasto, nes ne vieną jų mes jau perleidome, ir jei sveiki busime, ir šitą perleisime. Vienok už žiemą ateina dar ir kas baisesnio, o tai žmonių bedarbės. Bedarbių žmonės laukia su didžiausia baime, nes jos jau nekarta juos paglostė savo šiurkštumo ranka. Žmonės jų laukia su kiekvienu pavasariu ir rudeniu. Ir taip laukiant štai jos ateina ir jau vienur tai kitur žmonės dejuoja, kad labai mažai dirba, kitur, kad jau ir visai nedirba.

Bedarbių buvo jau labai daug ir jas visas žmonės atjautė. Tik atjautė jas ne visi vienodai. Tie, kurie nemetė savo uždirtbuto skatikus ir dėjo juos vieną prieš kitą, tokiems bedarbės nejauciamos per daug skaudžiai, nes kiek prisidirbant, jie gyvena iš savo sutaupyto skatiko. Bet bedarbės atjauciamos tų kurie nepaiso, kuomet darbai eina, kuomet jie serga kasdien iš priežasties savo lengvatikystės. Toki žmonės kas ponedelis serga, nes nedėlioje gerė degtinę, nuodino savo sveikatą, ir todėl ponedelyje arba visai iš namų neina, arba nuėję, iš darbo grįžta. Tokiems žmonėms paprastai nereikia laikraščių, nereikia iš jų pasimokimui, jie gyvena tik savo protu, ir tai labai ne apgalvotu protu, kurio jie vedami mano, kad jie visada bus jauni, smagus, kad jie visada turės tuos pačius darbus ir už juos gaus tas pačias algas. O nežino jie, kad girtaudami jie netenka vardo, netenka pasitikėjimo, netenka vertės, ir todėl bedarbėms pradėdant apsireikšt, jie pirmiausia iš dirbo atleidžiami.

Kitaip yra su žmonėmis, kurie skaito laikraščius, ir tuomi įgiję pamokimimus, praleidžia laiką namie, nereikalaudami eit jieškot sau draugų ir su tais prakaziuot ar pragert savo sunkiai uždirtbus pinigus. Toki visuomet turi gerą vardą, nes pasimokinę jie žino kaip gyvent tinkamai. Tokiems ir šventės, ir metinės sukaktuvės, ir paprastos dienos, yra naudingos jų gyvenime, nes kiekvieną valandą jie sunaudoja savo gyvenimo pagerinimui.

Užtaigi, malonus broliai ir sesers, ir dabar bedarbėms vos pradėjus apsireikšt pirmiausia ir dejuoja tie, kurie visas tas svarbiausias savo gyvenimo valandas skandino savo nežinioje. Sakau nežinioje, nes jie nežinojo kaip savo gyvenimą naudingai vesti. Jie vieton, kad ateit Po Medžiu, į mūsų susirinkimus ir čia pasiklausyt mūsų pasitarimų, mūsų kalbų ir nurodymų kas yra blogu ir žmogaus gyvenimui netinkančiu, jie klykė kur buriais susirinkę ir savo balsais piktino savo kaimynus. Jie vieton kad pasiklaityt "Amerikos Lietuvį", išstisus vakarus, nuo darbo atliekamas valandas, praleido prie kazirų, kur susipykę ne vienas ir ne vienam ir kaiki išlupo, ir pats į kailį gavo kiek tilpo.

Nesinorėtų jau kaskart čia ir minėt visus žmonių blogumus, vienok ir nutylėt negalima, kuomet akin kluva žmonių vargai, ir kuomet matosi, kad tų vargų yra priežastis pas pačius tuos žmones, kurie tuos vargus patys sau gaminasi, ne atsižvelgdami į savo rytojų.

Aną dieną girdėjau kalbantės keliatą vyrų, kurių vienas didžiausios, kad jis savo gyvenime neskaitęs jokį laikraštį, ir nemanas skaityt. Girdi, geriaus tuos pinigus pragert, kuriuos reikėtų užsimokėt už metus laikraščio išdavystei, nes jis išmanas ir be laikraščių kaip viskas einasi, o ko ne išmanas, tai nuo kitų išgrįsta, ir taip jau gerai.

Gali but, kad yra tokių, kurie savo nieko neturi ir kitiems nieko gero nelinki. Apie tokius jau kartą mes kalbėjome ir dabar kalbėt neprivalome. Tik turime pastebėt, kaip toki žmonės laiko nevertu daiktu tą, ką kiti visi ir tai didžiūmoje, stato augštai. Rodos, ne jis vienas toks yra, tokių šimtai ir tukstančiai, bet kas iš to. Kiekvienas toks slankioja faktai kaip daiktas be vertės, nuo vakaro laukdamas rytojaus, ir, kad pasitaikytų proga "pragert" vieną kitą skatiką. Toki žmonės net ir bažnyčią statydami augščiau už viską, ir kunigo vardą laikanti švenčiausiu daiktu, kurie nieko daugiau nemato, ir tie liekasi lygiais tam vyrui, kurį andai girdejau giriantės. Neseniai

vienas tokių net korespondenciją rašė išversdamas svetimus žodžius savo klaidingai minčiai padiktuojuot ir melą spriausdamas jis kitam bruko savo melo žodžius, visai neatsižvelgdamas į savo rytojų ir ne pamanydamas, kad tokiu pasielgimu save pastato pavojingą stulpelį žmonių gyvenimui.

Mes daug kartų prisiminėme, kad norint ką nors geru padaryt, reikia pirmiausia pačiam but geru. Jeigu kas nori žmogų patraukt savo pusėn, pirmiausia reikia jam duot pavyzdį, kad anas įgytų išpuđį ir patiktų, jog kalbinimas prie aro ar šito, išrodė geras ir naudingas. Žmonės vienok elgiasi visi kitaip; ir tai kaip tik atbulai. Musų dienų žmonės, norėdami savo mintį kitam įkvėpt, pirmiausia stengiasi išniekint tą, prie ko kalbinamas yra prisirišęs. Taip susitvėrė paš mus žmonių pažiūros į vieną ar kitą dalyką, taip išsiauklėjo partijos, taip priso fanatikų visose pusėse. Ir tas dėjosi tik todėl, kad kiekvienas darbas rėmėsi ant klaidų, ir taip išsiauklėjo viskas pas žmones klaidingai. Jei kas žmonės pradeda, tai pirmiausia imasi niekinimo to, kas pirmiau jau yra padarę, ir tai visuomet be aiškų nurodymu kam reikia veikt naują darbą, aplėdžiant jau nuveiktą.

Imkime kad ir musų šių dienų partijas. Kiek jų yra, kas ir suskaitys. Yra jų daug ir visokių. Ir kiekviena jų užgimė ligota. Kiekviena jų atsirado klaidų, nevykusių ir ne įvykdomų dalykų lopšyje. Kodėl? Todėl, kad žmonės su klaidomis jas gimdė ir klaidingai jas auklėjo, o iš išauklėtų gimė kitos, lyginai jau nesveikos, nes išsivystė iš klaidingų kelmų.

Pavyzdžiū anais laikais tvėrėsi nauja neva politiška partija, ir jos sustiprinimui imta visomis įiegomis darbt, ir kitiems įkalbėt, kad darytų tautą. Ir kokios pamozgos tada nelaistyta ant tautos! Kada taip elgtasi, tad ir išaugo partija tik tautos niekinimui. Kas kulnis pavilko, tas spjauđė ant tautos ir jos ženklą. Ir tokiu būdu išsiauklėjo būrelis žmonių, nuo kurių parsėjo nukentėt tiems, kurie juos

LIETUVIAI AMERIKOJ

SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuvės moters lenktyniują su vyrais.

So. Bostono lietuvės moters ne juokais varosi, kad aplenkė vyrus, taip socializkame kaip ir scenos-veikime. Lietuvės moters jau buvo surėngę kelis sceniškus spektaklius, ir jie visi pavyko, kaip dvasišku taip techniškų žvilgsniu.

A.L.T.S. moterių 78 kuopa spalio 21 dienoj išpildė inžinieriaus K. Puidos keturių aktų veikalą—dramą "Mirga" ir komediją, "Piršlybos". Vakaras pavyko, publikos atsilankė pilna salė. Moterių kuopai liko pelno \$50.

Lapkričio 18 dieną ta pati moterių kuopa suruošė vakarienię. Svečių susirinko iki 100 ypatų, abiejų lyčių. Laikė vakarienės buvo ir prakalbėlės, kurias pasakė Kuzmauskas, Lekys, Kontrimas, Jankauskas ir "Sandraos" redaktorius Šliakys. Po vieną solą išpildė Bulskis, ir Nauburis. Podelutė pas-kambino pianą. Tostmaster-re buvo Paliubeckienė. Gruodžio 9 dieną ta pati moterių kuopa apvaikšios metines sukaktuves savo gyvenimo. Kalbama, kad tai bus puota labai išpudinga.

Moterių upas pakilęs.

Kuomet ta pati kuopa 21 Spalio su spektakliu gerai išėjo, moterių upas labai pakilo. Dabar jau girdisi, kad ta pati kuopa rengiasi po vėlykų imtis atvaidinimo kokio tai didelio veikalo — "Gedimino Sapanas". Anais metais Labdarystės draugija buvo pasirengus atvaidinti "Gedimino sapaną", bet pasijuto turinti permažai jėgų statyme. Nėra dyvų, kad sandarietės pralenks anų laikų veikėjus, nes jų kuopoje yra talentuotų taip dramos, kaip ir etikos išpildymui, ko butinai reikia prie tokių ddelių veikalų atvaidinimo.

Moterių apšvietos draugijos vakaras.

Lapkričio 24 dienoj Lietuvių salėje Moterių Apšvietos Draugija atvaidino keturių aktų veikalą "Motinos širdis". Buvo prasta diena, nes labai lijo, bet publikos susirinko vidutiniškai. Veikalą vaidino, sakoma, iš Montello, dramatiškos trupos "Viesula" nariai.

Lapkričio 4 d. Simono Daukanto mokyklos mokiniai vaidino spektaklį "Links-mos dienos" ir paskui buvo

mokino spjaudytis ir plustis negražiaus žodžiais. Ne įvardinsiu čia nė partija, nė žmones, kurie padarė visą pra-džią ir paskui turėjo nuo jos bėgt, nes ir be to daugelis dar atmena tą visą komediją, ir supras, kad be gerų pavyzdžių, be gerų norų, tik su smurtu, su kerštais, su melagingais aiškinimais ir darymais to kas jau yra, su šiurkštumais ir visko purvinimais, apart įkalbamo daikto, negalima nieko geru susi-žmogus.

koncertas. Vaidinimas ir koncertas pavyko, publikos susirinko pusėtina. Mokinys prie vaidinimo prirėngė Z. Neveckenė. Vahio! jauni amerikoniai, lietuviško scenoje.

Ruošimasis prie tolesnio veikimo.

Po kalėdų, prieš Naujus Metus, ponedėlio vakare Gabijos muzikos-operos ir dramos dragija scenon statys operą "Šienapjūtė". Ateinančiais metais, Kovo mėnesyje sukanka 10 metų sukaktuvės Gabijos gyvenimo. Girdėtis, kad gabijiečiai šitas sukaktuves paminės perstatymu ką tik parašytos operos "Žalčių karalienė".

Lapkričio 25 dieną Sandraos klubiū redaktorius Šliakys skaitė paskaitą po užvardžiū "Fizika". Paskaita buvo gerai prirėngta ir publikoje padarė gerą išpuđį. Paskaitos Bostone dabar labai madoje. Keleivininkai, Mikėlsonas, Neviackas, kas nedėlia, vakarais, metodistų bažnyčioje prie Broadway, skaito paskaitas. Bostone tarp amerikonų apšvietos paskaitos yra labai pakilę. Aš pats esu liuosas klausytojas Lowellio instituto apšvietos paskaitų. Mat Bostone yra įsteigta mišriems žmonėms paskaitų įstitutas, vadinamas "The Lowell Institute".

Institutas visiems prieinamas.

Lowell'io institutas yra visiems lengvai prieinamas, taip jauniems kaip ir seniems. Instituto istorija tokia: Prieš tulą laiką Bostono pramoninkas vardu Jonas Lowell paukavo Bostono ir aplinkinių gyventojų apšvietai 250,000 doliarų. Už tuos pinigus prie Massachusetts Tehnologijos instituto tapo atidarytas Lowell'io institutas; Mass. institutas Lowell'io institutui pavedė Rogers'o namus, kurie yra garsūs iš vardo "Hunting-ton Hall".

Instituto klesos.

Lowell'io institute yra dviejų kategorijų klesos. Pirmą klesą tai apšvietos paskaitos mišriems žmonėms, be skirtumo amžiaus ir lyties. Antra klesą tai elektrotechnikos, mehanizmo ir civiliškos inžinerijos kursai su technologijos laipsniais. Pamokos inžinerijos paskaitos atsibuvo vakarais: Moks-las teikiama veltui. Su-prantama, jaunuoliai, kurie nori prisirengt prie inžinerijos laipsnio, įstodami į inžinerijos klesą turi šį žinot iš matematikos, butent, pažint pilnai aritmetiką, elementarišką geometriją ir algebrą. Į paskaitų klesą nereikia jokio egzaminio. Reikia tiktaip ypatiška ar raštu reikšt perdėtinimui norą klausytis paskaitų. Paskaitų gautama įžangos korta ir su ta kortą jau einama į Hunting-ton Hall klausytis paskaitų, raštinėje gavus sėdynę. Sėdynės bilietas geras vienai paskaitų serijai. Paskaitos

visos gerai iliustruotos. Man teko but liuosu klausytojum seniau, kuomet gyvenau Bostone. Tuomet institutas turėjo apie 4—5 šimtus klausytojų. Dabar jau susirenka apie 6-7 šimtai.

Paskaitų sezonai.

1923—1924 metų paskaitų sezonas prasidėjo spalio 26 dieną. Pirmu lektorium buvo profesorius dr. Thomas Barbour, Harvardo universiteto zoologijos lektorius. Jis išpildė 6 paskaitas iš reptilijų ir slankunų gyvenimo. Dabar skaito generolas Perre Lykes, pagarsėjęs persų mokslininkas ir centralinės Azijos tautų ir archeologijos žinovas. Jis išpildys 8 paskaitas. Po juom 3 dienų Gruodžio pradės skaityt Harvardo universiteto matematikos profesorius Jurgis D. Birkhov. Jis išpildys 6 paskaitas iš gravitacijos, astronomijos ir gamtos filozofijos ir jos įtekmės ant žemės. Po Sausio 21 diena lektorium bus Chicago universiteto profesorius Jonas M. Manley. Jis išpildys 8 paskaitas iš Amerikos geneologijos ir socialogijos. Vasario 1 dieną pradės skaityt paskaitas Harvardo universiteto antropologijos profesorius Alfredas M. Tarzer, tėmėj "Draugijos išsivystymas". Vėliaus, iš britų istorijos bus 8 paskaitos. Skaitys profesorius Tevelyon. Po 4 Kovo išpildys 8 paskaitas Anglijos karališkos kolegijos profesorius E. Barker. Jis skaitys apie apšvietą, ką reiškia tauta, valstybė, religija ir įstatymas. Po Balandžio 28 paskaitas skaitys Harvardo universiteto muzikos profesorius A. T. Davison. Jis skaitys apie muziką, jos tvarumą, kaip ji vystosi ir tt.

Visos paskaitos atsibuvo daugiausia po 8 valandai vakare. Svečiai tik kai kurie skaito po 5 val. vakare. Paskaitų klausyt yra leidžiama neregistruoti klausytojai, tik jie turi institutu priešėnyje palaukt ar pastovėt iki 5 minučių prieš paskaitas ir suleidžiami tik registruotiems klausytojams kaiku-riems neatsilankius. Tokiu budu kada neregistruoti klausytojai gauna pačias prasciausias sėdynes.

M. Stakenas.

CLEVELAND, OHIO.

Babravičiaus koncertas.

Seredoje, Lapkričio 21 dienoj, Germania Turn salėje atsibuvo Babravičiaus koncertas. Babravičius su savo gamtiška dovana ir išlavintu tenoro balsu nustebino clevelandiečius, nes niekas nebuvo manęs, kad tarpe lietuvių gali rastis toks gabus dainininkas, kurs savo dainavimu, tiesiog suvirina klausytojų sielas. Korespondentai, aprašėdami įvairius koncertus, atsibuvusius Chicagoj, pritrūkdavo žodžių to viso apvertinimui. Ir iš tikro taip yra. Žodžiū sakau, artistas Babravičius tai pasaulinis genijus, ir jį galima priskaityt prie pasaulinių dainininkų. Publikos susirinko daug. Publikos į koncertą prisirinko apie šeši šimtai. Butų

CLEVELAND, OHIO.

Babravičiaus koncertas.

Seredoje, Lapkričio 21 dienoj, Germania Turn salėje atsibuvo Babravičiaus koncertas. Babravičius su savo gamtiška dovana ir išlavintu tenoro balsu nustebino clevelandiečius, nes niekas nebuvo manęs, kad tarpe lietuvių gali rastis toks gabus dainininkas, kurs savo dainavimu, tiesiog suvirina klausytojų sielas. Korespondentai, aprašėdami įvairius koncertus, atsibuvusius Chicagoj, pritrūkdavo žodžių to viso apvertinimui. Ir iš tikro taip yra. Žodžiū sakau, artistas Babravičius tai pasaulinis genijus, ir jį galima priskaityt prie pasaulinių dainininkų. Publikos susirinko daug. Publikos į koncertą prisirinko apie šeši šimtai. Butų

galima sakyt, kad tai permatai tokiam dainininkui. Galėjo susirinkt daugiau. Rodosi, kad priezascia didesnio nesurinkimo bovo tai kad, clevelandiečiams nėra paprasta vakarų surengimai šokių dienų vakarais, ant-ra, atsiliepinimas didelės įžangos, nes lietuvių nėra pratę apvertint dailę ir trečia, tai ir niekas nesitikiėjo, kad dainininkas gali but tokis gabus, nes budami suviltais taip vaidinamų "Lietuvos operos artistų", manė, kad ir dabar taip bus. Bet kurie atėjo, tiems iš pirmo karto pasirodė, kad čia jau visai kas kita. Dabar nebuvsieji labai apgailestauja, o kurie buvo ir girdejo, tie teiraujasi kada kitas toks koncertas bus ir sako, nesigailėtų nė 5 doliarų įžangos, ir dar net visus savo pažistamus atsi-vestu...

galima sakyt, kad tai permatai tokiam dainininkui. Galėjo susirinkt daugiau. Rodosi, kad priezascia didesnio nesurinkimo bovo tai kad, clevelandiečiams nėra paprasta vakarų surengimai šokių dienų vakarais, ant-ra, atsiliepinimas didelės įžangos, nes lietuvių nėra pratę apvertint dailę ir trečia, tai ir niekas nesitikiėjo, kad dainininkas gali but tokis gabus, nes budami suviltais taip vaidinamų "Lietuvos operos artistų", manė, kad ir dabar taip bus. Bet kurie atėjo, tiems iš pirmo karto pasirodė, kad čia jau visai kas kita. Dabar nebuvsieji labai apgailestauja, o kurie buvo ir girdejo, tie teiraujasi kada kitas toks koncertas bus ir sako, nesigailėtų nė 5 doliarų įžangos, ir dar net visus savo pažistamus atsi-vestu...

Dabar nebuvsieji labai apgailestauja, o kurie buvo ir girdejo, tie teiraujasi kada kitas toks koncertas bus ir sako, nesigailėtų nė 5 doliarų įžangos, ir dar net visus savo pažistamus atsi-vestu...

Patarimas kitoms kolonijoms.

Taigi clevelandiečiai su chicagiečiais jau turėjo garbę išgirst dainuojant garse jį Babravičių. Dabar, kam teks tokia proga, patartina neapsigaut, kaip clevelandiečiai apsigavo. Paimkit kuodidžiausią salę, ir eikit kas tik gyvas, nesigraudinsite, dar vieton to labai gerėsitės.

Pagerbinimui pono Babravičiaus buvo suruošta vakarienię. Lapkričio 18 dienoj Winton viešbutyje, kur susirinko 25 ypatos. Vakaras praleista linksmai ir draugiskai. Žilvitis.

WATERBURY, CONN.

Įvairios Waterburio žinios.

Trukis užmušė Kazimierą Stiklių. Jis dirbo gazo kompanijoje, naktimis. Tą dieną buvo algų darbininkams išmokėjimas. Jis atsikėlęs ankščiau, nuėjo atsiimt savo algą. Pareinant jis ėjo geležinkelio piliūmu, ir čia jį sutiko nelaimė. Paliko našlę Marę ir tris vaikus: Oną 16, Jurgį 18 metų ir Aleksandra 7 metų, ir broli Franą.

Teisėjas pagyrė lietuvių L. Stašionį už teisybę. Jo moteris sukravė ant jo tokį skundą: girtuokliavimas, kaziravimas, naktimis namie nebuvinimas, pinigų bereikalingas išmėtymas, jai ant maisto nedavimas ir tt. Teisėjas skundžiamojai paklausė: "Kur padėjai praėjusios savaitės uždarbį \$36?" Klausiamasis atsakė: "Išsigėriau, o likusius kitur praleidau". Teisėjas jį pagyrė: "Nū, tai nors vienas pasakė teisybę. Bet vistiek nūj dabar savo žmoniai turėj mokėt į savaitę po \$16, o jei to nedarysi, tai papulsi kalėjimam".

Marė Stralkauskienė savo vyrui buteliu perskėlė galvą. Teismas atidėtas savaitei laiko, nes vyras ligonbutyje dar ne išgydytas. Šitos šeimos vyras "Amerikos Lietuvos" skaitytojams turbut yra gerai pažistamas. Tai žmonės, su kuriais nė viena šeimyna negali susilygint. Bent aš taip manau. C. Vilkas 17 metų, reikalaujant policijai iš Middleboro, Conn tapo areštuotas, nes yra kaltinamas pavogime garnituros drabužių už

APIE IVARIUS DAIKTUS

Zemės drebbėjimai.

Iš visų gamtos apsišreikimų, drebbėjimas žemės yra idomiausias, nors tai yra mažiausiai suprantamas apsišreikimas. Nuo pradžios istorijos žmogaus gyvenimo, drebbėjimas žemės gamino didžiausius sunaikinimus ir pildė baime širdis žemės gyventojų.

Tulas mokslininkas apskaito, kad nuo 1903 metų, visoje žmonių istorijoje užžymėta 159,782 atsitikimai. Vėliausiose metuose, kada pagerinta žemės drebbėjimų pažinties aparatas, seismografas, pasiėjo 60 žemės drebbėjimų kiekvieniemis metais. Priežastys žemės drebbėjimo yra toliaus tyrinėjamos, ir jų aiškinimuose tankiai kyla ginčai. Profesorius F. W. Sahon, Fordham universitete prirodojė, kad žemė savo viduriuose nėra sutirpusia masa, bet atbulai ji yra sukietėjusi, plieno pavidale. Žemės viduriuose temperatūra nėra žinoma; sulyg šio mokslininko, kad tendencija lygsvorioje spaudimo žemės paviršius, kurį gimdo kalnai ir kitoki iškilimai. Žemė susideda iš įvairaus tipo medegos. Yra trupi, lyg smilties pavidale, yra kieta, uolos pavidale, ir panašiai. Pri-leiskime, kad sriovę kelių, ar net keliolikos, arba net kelių dešimčių mylių žamė yra susidėjus pirmiausia iš trupios medegos, anglių, kalkių ir tam panašiai, o paskui eina kietos medegos, kaip akmenai, uola ir panašiai, po šių vėl trupioji medega. Imkime, kad vanduo arba kitokios geologiškos permamos, pašalinis trupiąją medegą, dėlko liekasi

62.50. Darant kratą drabužiai atrasta pas jo brolių Julijų. Panedėlis, Lapkričio 19, tai buvo teismų, gausiausia diena iš visų metų, nes nebūta tiek girtų per visus metus, kiek jų buvo tą dieną. Buvo baustas tik vienas lietuvis, nors lietuvių girtų buvo matyt subatoje.

Nuo Sausio 1 dienos iki spalio 15, Waterburyj pavogta 124 automobiliai.

Metinis moterų pokilis. Metinis Lietuvių Moterų Mokslo Draugijos pokilis įvyko Lapkričio 17 dienoje, salėje po No. 103 prie Green gatvės. Viskas šauniai nusisekė. Tarpe svečių buvo ir keliatas daktarų, miesto majoras ir kiti.

Urbai turėjo surengę vakariene savo draugams, namuose prie Higdand skersgatvio. Svečių buvo ir iš kitų miestų, net iš New Yorko, New Haven ir kitur. Laikas labai linksmam praleistas.

Biblijos studentai turėjo antrą rodymą krutančių paveikslų "kaip žemė prasidėjo ir kaip ji "tobulinosi", Princess teatre, Teatras buvo pilnas publikos.

Vyčiai scenon statė "Teismo diena". Kai kam labai patiko. Žybt.

tuštumos tarpe augštųjų kalnų ir apatinės medegos. Leiskime, kad ant žemės viršaus yra kalnai, arba dideli miestai, kurie gimdo didelį spaudimą žemės paviršius—kas iš to visko išeina? Suprantamas daiktas, kad tokiam atsitikime žemės paviršius sunkenybės spaudžiamas, veržiasi tuštumon, iš kurios trupioji medega prasišalina. Tokis sunkenybės slinkimas, suprantama, pagimdo aplinkinių žemės ploto drebbėjimą, kas naikina viską tą, kas ant žemės paviršius yra.

Žemės drebbėjimas atsibūva įvairiuose laipsniuose, pradedant nuo nežymių ir baigiant baisiais sujudimais, kurie sugriauna miestus ir užmuša tukstančius žmonių. Drebbėjimai kartais tęsiasi porą sekundų, porą minutų, kartais drebbėjimai atsikartoja vienas po kitam, mažesniuose tai didesniuose laiko matavimuose ir tokiu būdu žemė dreba lyg konvulsijų tampoma, net cielomis savaitėmis ir mėnesiais.

Ikišiol dar nėra žinoma tokia vieta, kuri būtų išimtina liusa nuo žemės drebbėjimo, bet yra plotai, kuriuos žemės drebbėjimas nelanko nuo atmenamų laikų. Drebbėjimai tankiai lanko tokias vietas, kuriose yra tankiai veikianči vulkanai, paskui ten, kur yra dideli kalnai ir ten, kur akmenys formavosi vėliausioje gady-nėje, vėliausioje geologiškoje epoکه. Tokios vietos

yra prie Viduržeminių jurių, Pacifiko pakraščiais ir jiemis prigūlinčiose salose, toliaus, Alpuose ir rytinėse Indijose.

Daugumu žemės drebbėjimų, pirmoje eilėje stovi Italija. Ta šalis ikišiol turi užžymėta 27,672 atsitikimus, Japonija 27,562, Gekcija 10,306, pietinė Amerika 8,018, Meksika 5,586, Pacifiko pakraščiai 4,467. Šioj pusėj Pacifiko (San Francisco, 1906 m. ir Atlantiko pakraščiuose yra buvę tik 937 žemės drebbėjimai.

Dr. Chester A. Reed, asistentas geologijos profesoriaus Amerikos muzėjuje gamtos istorijos, kaslink pastarojo žemės drebbėjimo Japonijoje, išsireiškė šiaip:

Drebbėjimas žemės paeina iš pasijudiniimo vienos žemės dalies, prieš kitą, kurias gilumoje skiria įvairių sudėčių medega. Pasijudinimas, apie kurį kalbama, paeina nuo milžiniško spaudimo kalnų Japonijoje, kurie nuolat auga, ir kurie, sulyg geologijos, yra dar labai jaunai.

Japonija beveik neturi uolinių akmenų, kurie siektų gadyne atsiradimo žinduolių gyvūnų. Kadangi kalnų didėjimo procesas veikia tolyn, tad kaskart randasi didesnis spaudimas ant žemės paviršius, tad minkštosi medega žemės gilumoje kaskart glanzosi, pasišalina ir tuomi gimdo diskoliciją lygsvorio žemės paviršius, o paskui tai eina žemės drebbėjimas.

Kalnai oceanų dugne.

Profesorius Michigan universitete, direktorius geologiškoj laboratorijoj, Wil-

liam H. Hobbs, sako, kad oceanų dugne tveriasi milžiniški kalnai ir gilios daubos. Laikas nuo laiko tie kalnai slenka žemyn, gi vietose daubų auga nauji kalnai. Prie tokio judėjimo, žemės paviršius irgi neturi ramybės, nes yra priverstas judėti lėčiau ir smarkiau, užtai ir gauname žemės drebbėjimus ten, kur yra arti jurės.

Toki slapti judėjimai tveria didelį pavojų laivų plaukiojimui kaip "virgatas", apie ką laikas nuo laiko pasakoja jurininkai. Pavandeninės uolos St. Esprit, netoli vakarinųjų Indijų pakraščiu, nugrimzdė žemyn kelias tukstančius pėdų, nors jos buvo gerai matomos 1876 metuose. Arti Australijos pakraščiu yra terenas jurių dugne, kur formuojasi kalnai ant jurių dugno.

Profesorius Hobbs sako, kad visi tie slapti ir dideli judėjimai žemės kėvalo, po oceanų dugnu, bus galima išstirt ir aprašyt, atlikus tam tikrus matavimus, kuriais dabar užsiima Suvienytų Valstijų laivynas, su pagalba neseniai išrasto aparato matavimui jurių dugno gilumo, kurį išrado dr. H. C. Hayes.

Ačiu tam, sako profesorius Hobbs, kad žemės kėvalas po oceanais yra visuomet po įtekme mūsų permamų daugiau negu ant sausžemio, mes galime lengviaus suprast kaip žemės paviršius susiformavo.

Nors dabartinių kalnų ruožtus geologai ne būtinai turi išaiškint, kad išaiškintus katakaclizmus ir žemės kėvalo traukumą, prof. Hobbs pataria mest visas teorijas, kuriomis ikišiol vaduotasi aiškinimuose žemės drebbėjimo priežasčių, kuris įvyksta laipsniškai po įtekme fiziškos jėgos. Jis yra tikras, kad žemės drebbėjimas gimdo ne jurių dugno prakurimas, ne žemės griuvimas ir tuštumas, bet kalnų dygimas, augimas, ir jų umas slugimas ir puolimas, kad tuomi išspaudus naujus kalnus.

Dumai ir sausligė.

Pittsburgho miestas yra užsitarnavęs "dumų miesto" vardą, nes ten dumų yra daug, vienok jame yra mažai mirėčių, paeinančių nuo sausligės. Į tai atkreipė atydą dr. W. P. Nolan ir emėsi tyrinėjimo dumų ir sveikų plaučių. Pasekmės to tyrinėjimo gali liktis nauja Nolano teorija gydymui sausligės įkvėpimu angliarugšties ir kalkių rugšties.

Bet Pittsburghas dar turi ir kitą medalio pusę, kuri parodo, kad Pittsburghe daugiausia negu kur kitur žmonių miršta nuo uždegimo plaučių. Iš to aišku, kad dumai žmones ginā nuo vienos ligos, bet gelbsti kitai. Ir todėl daktaro Nolan patyrimas dar nesuteikia tiesę žmonėms gyventi dūmuose ir nuo jų nesigint. Atbulai, žmonių privalumas liekasi ir ant toliau, su dumais visa jiega kovot.

Kiek kainuoja palaikymas armijoms?
Atsakant į šį klausimą vieno Anglijos diplomato,

LIETUVOS APLANKYMAS.

Rašo M. Paltanavičia.

(Taša)

—Jūs vis prašėte, kad kai-zeris Fridrikas nuliptų ir jus paliuosuotų. Na, tai dabar nulipo. Ko daugiau norit?

Apžiūrėjus miestą ir pasigerėjus Klaipėdos uostu, einaime į stotį, imt trukį į Kauną.

Stotyje randasi geras restoranas. Galima ką nori gauti valgyt. Pasazierę prisirinko gana geras buris. Trukis išėjo iš Klaipėdos apie-septintą valandą vakare.

Klaipėdos stotis iš lauko panaši visai į Suv. Valstijų geležinkelio stotis. Viduje du pardavėju tikiety. Vienas kalba tik vokiškai, ir parduoda tikiety tik iki tų vietų, kur Klaipėdos krašto geležinkelis siekia. Jis, rodo, davė tikiety tik iki Bajorų. O lietuvius pardavėjas pardavė tikiety net į Kauną.

Pavažiavus nuo Klaipėdos, netrukus atvykome į Bajorus. Trukis sustojo, paėmė daugiasu pasazierų, tavorų. Pastovėjęs apie pusę valandos, iškeliavo. Iš Klaipėdos važiuojant į mūsų kambarį pateko karininkas, labai šaunas, jaunas lietuvis. Bajoruose į mūsų kambarį atėjo kunigas su "panele", nežinau ar ji buvo jo augtintinė, ar sesuo, tai susidarė mūsų graži kompanija, ir bevažiuodami nemažai išsikalbėjome apie visokus dalykus. Jie nežinojo, kad aš esu iš Amerikos, bet kad vežiausi fotografiskus dalykus, tai jie manė, kad esu koks inžinierius iš Kauno, ir taip jie mane vis u keliu vadino. Man buvo labai idomu pasiklausyt ką Lietuvos piliečiai tarp savęs kalba, ypatingai karininkas ir kunigas. Iš žmonių kalbų labai daug gali suprast apie šalies žmonių gyvenimą. Jų kalba tęsėsi apie kairių žmonių gyvenimą, apie gražias vietas, apie kokį tai naują Kauno apyrubę atsiradusį vagį, panašų į kada tai buvusį Blindą, apie žydėlius, pramonę, ir kitokius ekonomiškus dalykus. Jie tęsė kalbą kol ant galo pailso ir visi pradėjo snaust. Aš žiūrėjau per lan-

karės vice-ministeris, pulkininkas Guinness pagamino atskaitą, kuri nurodo kiek parsieina armijos palaikymas tuls valstybėms.

Metuose 1913—14 Anglijos parlamentas armijos palaikymui (nepriskaitant oro laivyną) davė kreditą sumoje 27,200,000 svarų sterlingų, o 1922 m. 60,800,000 svarų sterlingų.

Palaikymas armijos Francuzijai parsieina 1913 m. 1,110,845,109 frankų, o kiti 1922 palaikymas armijos pakilo iki 3,597,916,659 frankų.

Suvienytų Valstijų armija 1913 m. parsiejo 320,800,000 doliarų, o 1922 m. 361,075,165 doliarų.

Rusija 1913—1914 m. armija kainavo 647 milijonai auksinių rublių.

Rusija 1913—1914 m. armija kainavo 647 milijonai auksinių rublių.

gą ir gražius debesius, kokių čia Amerikoj niekad nesimato. Debesiai atrodė pilni ir taip nepaprastai žemai jie išrodė, iš jų tvėrėsi visoki paveikslai ir galvos, tai vėl, rodoti, gražūs miestai, su dideliais bokštais. Ilgą laiką aš juos tēmijau, kol antgalo aš miego užsimaniau. Netrukus pradėjo švist ir vėl buvo gražų žiūrēt pakeleise į šiaudines bakužėles ir žmonių krutėjimą. Netrukus dasigavom į Šiaulius. Jau buvo apie septinta valanda. Ejome į stotį užkąst.

Čia pasilikio mūsų klebonas su panele, o mes su karininku keliavom toliaus, į Kauną. Stotyse kur tik trukis sustoja, moters ir vaikai subėga pardavinēt žemuoges keleiviams. Keleiviai siekia per langą pirkti. Perka ir džiaugiasi, kad tos moterelės ir vaikučiai tai išsimislijo. Tai vis šokia tokia pramonė ir jiems yra. Keleiviai noriai žemuoges perka ir kiek jos atsineša, beveik visas parduoda.

Netrukus privažiavome Palemono stotį ir vėl Kauną. Išlipome iš trukio ir išėjome gaut vežimą, kad nuvažiuot ir viešbutį. Kurį vežiką mes pakalbinam, kiekvienas nuo mūsų šalinas ir nenori mus vežt. Man taip niekad nebuvo pasitaikę, todėl aš klausiaiu karininko, kodėl jie nenori mus vežt. Karininkas sako:

—Jie nenori mus vežt dėlto, kad jie mato, jog aš karininkas, o karininkai jiems nemoka daugiau, tik tiek, kiek važiojimo kursas pardo. Bet jie turi vežt.

Karininkas tuojaus vieną pradėjo šaukt, pagrumodamas, ir galų gale subartas paėmė mus vežt. Atvažiavusiam iš kitos šalies ir nežinant parėdymo, Kaune turi dviugibai užsimokēt. Viskas, kuris batus valo gatvėje, taip pat moka daug daugiau paimt, negu paprastai yra mokama. Valdžia yra nustaciūs mokeskis viešbučiuose, važiotojams, ir dūgeliui kitų publiškų patar-nautojų, bet atvažiaves to žino. Todėl informacijų biuras Kauno stotyje nebūtų blogas keleiviams daiktas.

Dabar jau tik trumpas laikas pasilikio viešėtis Tėvynėje. Reikia skubintisi rengtis keliaut atgal į Ameriką. O, kaip sunku, kaip nesinori dar iškelti. Dar ką tik pradedi sveit daugelį pažįstamų, ir per daugumą nės vienu negali užbaigt kalbos. Laikas bėga, kaip sal-džiame sapne, netrukus reikia grįžt vėl į amžiną darbą. Einame į Laisvės Alėjų, 9 numerį, į p. Kanstanto Noriaus agenturą. Jis yra vienintėlis lietuvis Kaune, kuris atstovauja United States linijai.

Atėjęs čia prisisiūri kaip žmonės rengiasi į Ameriką. Čia vis pulkai merginų, vyrų, iš kurių vieni veda paveikslus nusiimt, kitus siunčia pas daktarą, kiti eina pas konsulį ir stoja į ilgą

eilę, kad prieit prie konsulio, idavimui savo dokumentų ir prisiegos. Agenturoje yra nuolat žmonių besiskundžiančių, vieni išmėtinėja, kad jau seniai idavė dokumentus konsuliui ir jau kelis kartus buvo pas jį prašyt vizos, bet vizos dar neduoda, liepia palaukt savo eilės. Kita atbėga į agenturą ir su ašaromis sako: "Panele, aš stovėjau eilėje jau netoli konsulio durių, kaip atėjo koks smarkuolis ir išstūmė mane iš eilės. Sargas nuvarė mane vėl į galą eilės."

"Panele" tuojaus skrybelę ant galvos, vedasi pas konsulį, ir išharus sargą, vėl pastato merginą į eilę. Žiūrėk, kita jau atbėga su akimis pilnomis ašarų:

"Panele, pamečiau savo pasą, nežinau kur."

"Panele" ima klausinēt kur ir kaip, ir skrybelę užsidėjus vedasi įiešiot. Kita atbėgus verkia, kad pinigų su krepiuku pametė. Čia nepabaigtos bėdos. Šimtai tų bėdų susidaro, kuomet kaimietės suvažiuoja į Kauną atlikt savo kelionės reikalus. Kada eina iš namų, niekad neatsineša savo metrikus, leidimus, iš valsciaus ir apskričio. Ateina tolimą kelionę į Kauną ir čia vėl joms pasakoja: "Kodėl neat-sivežete šitų dokumentų?"

Mes jums rašėme ko reikia. Išpasakoja viską, keliau-ninkė išseina už durių ir vėl grįžta tų pačių daiktų klausit. Panele vėl aiškina ko reikja. Keliauininkė nueina toliau nuo agentūros, ir vėl grįžta, kartais po kelis kartus tą patį dalyką kalba, po kelis kartus grįžta klausit. Panelės, vaikinai, dirbanti agenturoje, kurie rupinasi keleivių reikalais, rodoti ma-lonus ir prielankus, dirba kiek galdėdami, aiškina, gelbsti juos, bet ir geležiniai nervai kartais neatlaiko tų visų klausimų ir gelbėjimo. Lauke sustoję bureliai, kalbasi, kaip greičiau dasigaut į Ameriką. Čia prieina įvairūs nonačiai ir kalbina žmones eit į jų agenturas; sako, iš ten greičiau nuvažiuosit. Kai kurie atsako: "Taip, iš jų draugas, tai ir dabar Kubojo badauja. Eik tu pats, ponaiti, ir važiuok per tą agenturą".

Daug įvairių dalykų čia gali prisiklausyti ir pamatyt. Žmonės ateina pas konsulio namus dar tamsyje, ir pradeda stot į eilę, bile tik arčiau durių, kaip atsidarys. Ateina senyva moteris su trimis mažomis mergaitėmis. Klausia, kodėl taip vė-lai, jau šiadien negalima pas konsulį prieit.

—O, ponuli, mes neturėjom pinigų atvažiuot; eida-mės nuo Butrimonių pailsome, su tomis trimis mergaitėmis, tai pasiprašėme gero žmogaus, kad pavėžytų. Tas žmogus pasirodė tikras vel-nias, užplakė arklus ir nu-vežė mus iš kelio apie tris verstus, paskui pasijuokė mus išvarė iš vežimo ir liepė eit sau. Aš pati gyvenus Amerikoj, mergaitės ten gin-musios, rengiamės grįžt."

Čia tarp tamsių žmonių vargšas mažai randa užuojautos.

(Dab bus)

Jai reik!

Jai reik spēkų, tvirtų, galingų,
Ir ji tik tokius ten priims,
Kuris su mokslo kardu rankoj,
Dirvonų piktžoles iškirs!

Nors mano silpnos, jaunos jėgos,
Reiktų gaut proga pasilsēt,
Bet kol širdis krutinėj plaka,
Noriu darbuotis jums padēt.
Ir tik tuomet ramiai įlėsiaus',
Kaip audra šiautus stos širdyj,
Stos akys, protas, rankos dirbē,
Ir žemės busių jau gelbėj....

Prie sunkaus darbo, šioj šalyje,
Spėkas jaunystės praradau—
Dabar į savo šalį grįštie
Ligotas, irgi nebandau.
Nors sielos jausmai ten skrajoja,
Ir akys geidžia ją matyt,
Bet silpnos spēkos man neleidžia,
Akelėms prižadus daryt!...

Ar teks man ten kada sugrįštie,
Ir savo šalį pamatyt?
Šios šalies laimę ir liudėsius,
Lietuvos broliams apsakyt?
Apleidamas ribas Tėvynės,
Verčiau kaip vaikas tos šalies!
Kas kiekvienam brangū ir miela,
Arčiausia stovi prie širdies.

Ir čia dabar toli, už jurių,
Per sapno vaizdus jas matau—
Lietuvos kaimus, gamtos grožę,
Pirmoje vietoje statau!

Nors eitum skersai, ar išlgai
Valstybių, mindamas ežias,
Bet kitur niekur neisėgirsi—
Daineles skambant taip gražias.

Jos praeitį mūsų akyse
Vaizduoja, Tėvynės visos,
Jos tamsą nustvėrusios neša,
Ir tankiai mums teikia šviesos.

Jei kas jų skambų toną aidu
Klausydams, atbalsius supras,
Tas mylės tautą, brolius, šalį,
Ir, ten ramumą sau atras.....

J. Svyrunėlis.

AKYVI PASISKAITYMAI

Septyni pasaulio stebuklai.

Žmonės, skaitanti laikraščius ir knygas, ne kartą yra girdėję apie taip vadinamus senojo pasaulio stebuklus. Priskaitoma jų septyni, iš kurių tik vienas užsiliko iki mūsų laikų. Kiti jau abėnai išnyko, ir tai išnyko netik nuo žemės, bet ir iš žmonių atminties, ir tik senose knygose juos galima rasti minint. Perėjo jie į mįglotas tradicijas, rodosi niekas ne atmena juos, nėgi žino kur jie buvo, kam jie buvo „stebuklais“ vadinami, nėgi kas juos buvo išmisišjęs. Tik pastarais laikais archeologai prisiminę apie tuos senojo pasaulio stebuklus.

Apie dviem šimtais metų prieš Kristaus gimimą, Antipater iš Palestinos, budamas senamjam pasauliui tuom, kuom mums yra Baudeker, išgalvojo tuos „septynis stebuklus“. Ir nuo tada visi mokslininkai ir artistai pripažino tą išmislą geru ir šeimtingu, nes kiekvienas iš mūsų turėjo didelę reikšmę, ir todėl jie liko pasaulyje garsiais.

Seniausias stebukas.

Susibėgus stebėtinoms aplinkybėms, pasitaraujant vienas tu stebuklų užsiliko iki mūsų laikų, ir tai pats seniausias iš visų kitų. Žmonių gyvenime jis pasirodė apie 4000 metų prieš Kristaus gimimą, ir todėl savo senumo nors neteko savo dailiosios išvaizdos ir žvilgėsio, tai vienok užsiliko pilnoje cielybėje. Tuomi užsilikusiojo pasaulio stebuklu yra tai Cheopso piramida (žmonių rąnkomis supiltas keturkampis arba apvalus žemės stulpas, pavidale kalno) prie Gizeh, Egipte.

Cheops buvo pirmuoju faraonu iš ketvirtos dinastijos (šeiminės) Egipto valdono. Mokslininkai tikrina, kad jis gyveno nuo 3969 metų prieš Kristų iki 3908 m. Jis liepė supilt tą piramidą savo kapui.

Egipte tais laikais buvo paprotis, kad kiekvienas faraonas, per savo visą gyvenimą pildavo savo kapams piramidas, kuriose buvo jie laidojami numirus. Cheops tuos papročius sulaužė, nes piramidą pylė ne tokia, kokią reikalauja kapas, bet tokia, kokios jis norėjo.

Kaip buvo dirbama.

Darbas prie pylimo faraono Cheops kapui piramidės, buvo varomas visu smarkumu ir tai paskubintinu. Dirbo trys tūkstančiai darbininkų, su trimis atmainomis į parą, po tūkstantį darbininkų kiekvienoje atmainoje. Kiekviena atmaina dirbo per tris mėnesius. Kada viena atmaina dirbo prie piramidės savo viešpaties kapui, kitos gamino savo darbininkams maistą ir kitokias reikmenis. Prie darbininkų stovėjo užveizdos su skaudžiais botagais rankose, ir botago šmagojimais ragino darbininkus greičiau dirbt. Darbas ėjo sparčiai, nes faraonas Cheops taip norėjo.

Plotyje šita piramida užima 13 akrų žemės, ir augščiū turėjo 818 pėdų. Padirbta ji iš daugybės didelių akmenų, kurių kiekvienas turi apie 2½ tono.

Kapų plėšikai.

Dirbant tokią kapui piramidą, dėta visos pastangos pridabojimui, kad jos vidun niekas ne įeitu. Faraonas Cheops neturėjo pasitikėjimo savo pavaldiniams ir visuomet bijojo, kad kas jo grabą ne apiplėstu. Todėl visos įėjigos piramidės vidun, buvo drūčiai uždarytos ir žymėmis apdėtos. Prie piramidės žemumos buvo daug mažų triobelū, kurios klaidintų įėjimą piramidės vidun tuos, kurie ištikrujų stengtyti gautis prie grabo, su apiplėšimo tikslu. Salė, kurioje buvo palaidotas faraono lavonas, buvo 138 pėdų augščiau nuo žemės ir įeiti į ją buvo galima tik per labai ankštas dureles.

Piramida buvo labai rūpestingai, sulyg paties Cheops planų subudavota, todėl gerame stovyje išsilaukė net iki 820 m. Kristui gimus, kada avanturistas Arabijos valdona Mamun, su kariuomene atėjęs į Egiptą, pasiryžo įeiti vidun Cheopso kapo. Mamun su burū savo žmonių įsilaužė piramidės vidun, bet salės, kurioje yra faraono lavonas, atrast negalėjo. Jau buvo pasirėngęs iš piramidės išeiti, bet tuom tarpu kur tai toliau pasigirdo dundėjimas puolančio akmens. Einant link dundėjimo vietos atrasta ir kambaris su Cheopso lavonu. Akmuo, kuris išdėtas slatpybę, buvo taip pėdėtas, kad vidun salės kam įėjus, jis puldamas turėjo prislėgt išiveržusį šventvagį, tik kokiu tai stebėtinu budu tada jis vienok atlikt savo uždutį, parodė kelią prie grabo, šalia grabo atrasta ir Cheopso išdynė, kuri, suprantama, tapo apiplėšta. Nuo to laiko prasidėjo sistematiškas grabo palietimas arba šventvagystės.

Atsilaukė prieš žemės drebėjimą. Metuose 1391 Egipta atilaukė smarkus žemės drebėjimas, nuo kurio išlaukinių sienų šios piramidės akmenai kiek nuslugo žemyn, bet vidus užsiliko cielybėje net iki šiai dienai, ir rodosi, kad anas žemės drebėjimas Egipte butų buvusi tiktai legenda.

Antruoju senojo pasaulio stebuklu skaitoma buvo Babiliono murai, apie 600 m. prieš Kristaus gimimą išstatyti Nabuhonozoro, kuris 484 m. p. K. sugriovė Kserkės. Kaip augšti tie murai buvo, nežinia. Herodotas sako, kad jie augšti buvo iki 373 pėdų, bet Strabo ir istorikas Aleksandra tvirtina juos buvus tik 93 pėdų augščiu.

Vienok vienas dalykas tikrai, kad tais laikais miestuose buvo statoma augšti ir labai tvirti murai, idant jie atlaikytų neprietelių užpuolimus ir nedutu užpuolikas

gautis miesto vidun. Babiliono murų augstumu, storumu ir tvirtumu tada veikvisas pasaulis stebėjosi. Murai tie susidėjo iš dviejų sienų: viena išlaukinė, vadinama „mimir bel“ ir antra vidujinė, vadinama „ingur bel“. Visi tie murai buvo sujungti pakeliamais tiltais. Tai buvo išmislas, iš kurio stebėjosi tų gadynių pasaulis. Ties murais tulame atstume vienas nuo kito stovėjo augšti bokštai. Kiekviena mure buvo po šimtą medinių vartų, apkaustytų varū ir geleže.

Metuose 521 p. K. Persijos karalius Darius užpuolė miestą, bet po išeikvojimui savo spēkų turėjo trauktis su dideliais nuostoliais, nes miestas pasirodė neįveikiamas dėl savo murų, kuriais miestas buvo aptvertas. Herodotas pasakoja:

Kaip Babilionas tapo paimtas.

Vieną dieną Darius su savo kariuomene apsupto Babilioną ir prasidėjo kova už miesto paėmimą. Vienas babilionas kareivis, stovėdamas ant muro viršaus, juokėsi iš priešų: „Jūs Babilioną paimsit tada, kada asilas išmoks žvengt. Dabar eikite namo, nes Babilionas jums nepaimamas“.

Ir persai nieko nelaimėję grūžo namo. Po kelių metų Persijoj kas ten paleido puskalą, kad kur ten asilas žvengė. Paskalas pasiekė Zapirą, kuris atsiminęs babiliono kareivio pranašavimą, pasiryžo puskalą paverst teisybėn.

Zapirus, nusipjovęs ausis ir išsiplėšęs šnirplis, stojo prieš Dariaus sostą, papasakodamas savo gudrybę, su bilang kurio galima paimt Babilioną. Patiko Dariui Zapiro papasakojimas. Zapirus nuvyko Babilionan ir ten paspasakojo, buk Darius jam nukirpęs ausis ir išplėšęs šnirplis, užką jis dabar Dariui geidžia atkeršyt. Ir tokiu budu jis gavęs babilioną užuojautą ir pasitikėjimą, po kelių metų Babilioną išdavė Persijai.

Persų valdžioje.

Babilioną persai paėmė tik sava pažangumu ir miestas likosi persų valdžioje iki 484 m. prieš Kristų, kada valdant Kserksesui stengtas pasiliuosot, bet nepasisekė, ir kad atkeršyt sukiliams, Kserkses liepė sugriaut Babiliono murus, kad jo gyventojai daugiau ir nemanytų iš persų valdžios pasiliuosot. Ir taip sunyko antrasis senojo pasaulio stebukas.

Trečiuoju pasaulio stebuklu buvo stovyla dievo Zeus, Olimpijos šventynėje, padirbta skulptoriaus Fidijaus. Stovyla padirbta tarp 470 ir 462 m. prieš Kristų, ir stovėjo iki 408 m. po Kristui, kada gaisro tapo sunaikinta.

Ji buvo padirbta iš medžio, kurio šmotai, vienas su kitu buvo sujungti geleže, gi stovylos paviršius buvo apvilka šlapio kaulo emalija, išlankstyta ugnies liepsnoje. Dievaičio akių vieton buvo idėta brangūs akmenėliai, plaukai gryno aukso, aukso juopa. Legendos pasakoja, kad Fidijus

pabaigęs šios stovylos darbą, karštai mēdė Zeuso parodyt ženklą ar jam ta stovyla patinka. Maldą pabaičius, perkunas trenkė į šventynę, bet ją ne uždegė. Tas paskaityta, kad perkuno dievaičiui stovyla patinka.

Zeuso kerštas.

Imperatorius Kaligula pasiryžo dievaičio stovylą pargabent iš Olimpijos į Rymą, kur žadėjo vieton Zeuso veidų, idēt savuosius. Žmonės, kurie išsiusta Olimpijon pargabent dievaitį, rugojo, kad imperatorius švenvėgiauja. Palytėjus stovylą, žmonės pasirodė, kad stovyla juokiasi, ko išsigandę, ko išsigandę, ko išsigandę, mėtydama žibus ir perkunas, kad tais atkeršijus rymionams, pasiryžusiems pavidyt šventvagyta. Grįstant rymionams namo, perkunas sudaužė jų laivą. Ir stovylą iškraustyt daugiau jau niekas nedrūso, užtai ji ir stovėjo Olimpijos šventynėje net iki 408 m.

Dianos šventynė Efezoje.

Ketvirtuoju stebuklu buvo Dianos šventynė Efezoje, pastatyta ketvirtame amžiuje prieš Kristų, kurią gatai sudegino 262 m. po Kristaus gimimui.

Diana visuomet buvo populiariška dievė Efozų ir vis igydavo naujus garbintojus, net kol 420 m. prieš Kristų, pastatyta jai šventynė. Šventynė pasaulio stebuklu nebuvo. Jos statymui pinigų davė Krezus, kurį Efezo gyventojai itikino, kad dievai pavydi jam jo turty, tad geriausia juos nuramint pastatymu šventynės Dianai, kuri yra populiariška tarp vietinių gyventojų. Šventynė ilgai nestovėjo, nes 356 m. prieš Kristų galutinai sudegė, padegta pusiau pamišusio greko Herostrato, kuris troško, kad pasaulis apie jį ka nors žinotų. Herostratas tuomi atsiekė savo tikslą, tik pasaulis sužinojo apie jį kaipo niekšą. Padegė jis šventynę nakčia, po diena Aleksandro gimimo, nes tikėjosi, kad tą naktį šventynėje bus pati dievė Diana, kurioš jis nekentė kaipo moterū globėjos.

KIBIRKSTELIS.

Kaip sau nemanytumet, bet Kėmėsis buvo gudresnis už Mostowski, nes jis pasirinko vakacijas vasaros laiku, kada visi ant stogų laipioja, o šis pastarasis „turėjo garbės“ rudėnyj „pasilsėt“, kada sniegai laksto, lyja ir šalta. Nabagas negalės nė į „byčius“ nuvažiuot pasimaudyt. Prastos vakacijų.—Grudas.

Vokietija kitados buvo garsi dešrų šalis, nes ten buvo išdirbama visoki „salcisonai“. Nu tai francuzai dabar iš jos nori sau prisidirbt dešrų, bet kas iš to, kad ne namie jas dirba?—Lašinius.

Kasžinkas greičiau sulaišys lietuvius nuo ištautėjimo.—Dirva su junger set, ar New Yorko. „tautinis teatras“?...—Cik-cik-cik.

135 AKRŲ FARMA!

24 mailės nuo Worcesterio, 50 akrų dirbamos, 5 akrai stambios girios, pušis ir klevai, vertės \$2000, geros granyklos, 23 karvės, 2 jauni arkliai, 3 kiaulės, 50 vištų. Didelė, graži staba, didelė banė, nauja pieninė, cimanto nauja ledaunė, šaltinio vanduo, stuboj, ir banėj įvestas. 3 sodai, 2 jauni, 60 tonų šieno, netoli 3 miestukai su fabrikais, lietuviais užgyventos farmos. Užeinama ir linksma vieta. Mokykla vaikams prie pat durų. Parsiduoda už \$10,000, pusė inėst likustus savininkas ima ant pirmo mortgėcio su lengvomis išligomis. Rašykit:

V. O., Cherry Valley, Mass. (48-49)

„PIRŠLIS“

(DEL NEVEDUSIU)
Mes jums supažindinsim su vaikinai arba merginomis. Mes išleidžiame savo laikraštį vardu „Piršlys“. Jeigu esat nevedė, prisijuskit 10c., mes jums prisiusim musų laikraštį „Piršlys“, jūs galėsit surast sau naują draugą.

SOCIAL AID BUREAU, 105 W. Monroe St., R. 412, CHICAGO, ILL. (47-49)

„Dykai Vertės \$5.00“

Kaipo Kalėdų dovaną ir del išplatinimo savo biznio, prisijusiu kiekvienam vieną svarą aukštos rūšies tikro RUSISKO TABAKO, BAKSIUKA CIGARŲ ir KATALOGA. Del apgarsinio ir prisijusiu kaštu, prisijuskit 35c. markėmis. Reikalaujam agentų. Adresuok taip:

GEO. STANKS, Room 800, Desk 22, 20 E. Jackson Blvd., CHICAGO, ILL. (48-49)

J. L. Pašakarnis, Lietuvių optometristas, ir akinių pritaikintojas, 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

Anthony Oswald Shalna, Lietuvių advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 3529 SO. BOSTON, MASS.

DR. TESSMER, Dentistas, 306 Main St., Worcesteryje, virš Iver Johnson krautuvis. OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nėdėlomis nuo 11 iki 12 valandai. Tel. Park 3310

111 CIGARETŲ!

10¢ JIE YRA GERI!

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirsškimo?

Žmonės tūkntai mano, kad jie turi širdies liga arba appendixitė, iš priežasties skausmo, kuris ištikro pasėnuose gėduose. Eikite pas gyvono aptiekorių ir aptiekorių Pepsin Seltzer, jeigu nerit pasveikti.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintelė gyduva, kuri palengvina nerviškus vidurių nesmagumus, ir nuima visą nemalonų skausmą. Neturi jokio įtakos kenkiamam žiūdiui. Galite gauti šio aptiekoro.

Pepsinic Seltzer Co.,

KALĖDŲ DOVANOS!

AMERIKOS LIETUVIS tinka užrašyti dovanų savo giminėms ir draugams, tai yra geriausia dovaną, kuri tęsia visą metą. Amerikos Lietuvis su gražiu kalėdoriū sudarys labai gerą dovaną jusų giminėms čia AMERIKOJE, ir LIETUVOJE.
Taipgi nepamirškite ir savo prenumeratų panaujint, nes daugelio laikas jau yra išsibaigęs.

KALĖDOS, KALĖDOS, ARTINASI!

Nepamirškite savo giminų Lietuvoje. Jeigu turi tėvus, brolius, seseris, pačią su vaikūčiais, šitame laike pamastyk ar nereikėtų juos pagelbēt. Jeigu visai neturi giminū, tai paukuok, pasiusk pagelbā Lietuvos našlaitiams, Lietuvos mokykloms, Lietuvos kariuomėnėi.
Pinigus siuskite per mus, mēs pasiūnciam LITAIŠ ir DOLIARIAIS, greičiausiai galimu budu. Priduokite aiškius adresus.

DAROM VISOKIUS DOKUMENTUS

Jeigu nori pavest savo žemę Lietuvoje arba savo dalį kam kitam, kad prižiūrētū arba išnuomuotū, kreipkis pas mus, mes padarysime reikalingus dokumentus. Jeigu turi žemės Lietuvoje, ir nežadi grįšt, nelaikyk be jokios prieziuros, parduok! Mes surasime jums pirkėją, nes Lietuvoje yra daug žmonių žemės reikalaujančių. Kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

1921 m. pradėjo eit dumėnesinis karo mokslo ir istorijos žurnalas

„MUSŲ ŽINYNAS“

Žurnale bendradarbiauja karo mokslininkai, istorikai ir visuomeninkai: pulk.-leit. BETCHERIS, majoras docentas VACL. BIRZISKA, pulkin. inžin. A. BOBINSKAS Gen. St. pulk. K. BOLECKIS, majoras BRAZULEVICIUS, pulk. BROPELOTAS, Gen. St. pulk.-leit. ČERNIVECKIS, Gen. St. pulk. T. DAUKANTAS (jurininkas), Kar. DINEIKA, Kapit. GABRYŠ, meininkas P. GALAUNĖ, karo vald. GRIGAITIS, karo vald. GRUŽDINSKAS, vyr. inžin. HINENTALIS, prof. A. JANULAITIS, karo vald. inžin. JURSKIŠ, A. E. KLAIPEDISKIS, gen. leit. KUBILIUS, Gen. St. pūrē. LADYGA, majoras J. M. LAURINAITIS, Gen. St. generolas RADUS-ZENKAVIČIUS, gydyt. pulk. RADZVICIUS, pulk.-leit. inž. REINGARDAS (jurininkas), docentas A. RIMKA, kapit. RUSECKAS, majoras A. RUZANCOVAS, kap. V. STEPONAITIS, pulk.-leit. ŠILINGAS, prof. J. SIMKUS, pulk.-leit. ŠKIRPA, pulkin. SNIUKSTA, leitenantas SULCAS, kap. TALLIAT-KĖLPŠA, majoras TARASENKA, kanauininkas docentas TUMAS, docentas YABALAS-GUDAITIS, pulk. VELYKIS, pulkin. ŽUKAS ir kiti. Žurnale plačiai pastatytas kritikos ir bibliografijos skyrius.
„MUSŲ ŽINYNA“ redaguoja kapitonas V. Steponaitis; leidžia Karo Mokslo Skyrius, žurnale yra kartū ir Karo Mokslo Draugijos organas.
KAINA, Lietuvoj, Latvijoje ir Estonijoje: metams 30 lt., pusei metų 15 lt. Atskiro numerio 7 lt. RITUR. UŽSIENYJ: metams 60 lt., pusei metų 30 lt., atskiro numerio 12 litų. „MUSŲ ŽINYNO“ kompletai: 1921 m.—18 lt., 1922 m.—36 lt.

„Musų Žinynas“
Karo Mokslo Skyrius, Laisvės Alėja, 12 Nr., Kaunas, Lietuva.

DOVANA \$10,000

Sandara belaukdama savo dešimtinį jubilėjų, kuris bus sausio 14, 1924, kad ji tinkamai paminėjus, skiria Amerikiečiams lietuviams dovaną \$10,000 vertės knygų. Knygos yra padalintos į tris kompletus, kiekvienas kompletas vertės \$2.00. Tad, kuris iki sausio 14 d. 1924 metais, užsirenumeruos „Sandarą“, prisijūs dovanai, kaipo Jubilėjinę dovaną. Tad pasinaudokite šia puikia progą, nes tokios retai kada pasitaikū. „Sandara“ Lietuvon kainuoja \$3.00, už prenumeravimą taip gi duosime dovaną.
SANDARA,
327 E STREET, SO. BOSTON, MASS. (46-49)

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persimdo automobilius vestuvėms, krikštūoms ir visokioms partijoms.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

KRYŽEIVIS. J. B. Smelstorius.

Butėnas: Ne, bet ką ji gali Mus dabar apeit? Mums turė rūpēt Tėvynės likimas. Nenoriu girdēt!... (nuėina).

Kraakas: Kurgi tas Butėnas! Visai nesirodo... (besidairydamas): Pilyj svetimtaučiai, o jis sau kur miega, Matyt man tarnaut jam jau nusibodo, O gal jis ištikro, kaip sakė, pabėgo?... (pamatęs einančią Slanką): O, ir tu nemiegi, mieloji pačiuėe?

Slanka: Ne—negaliu miegot—išėjau truputį Vėsuman nakties oru pakvėpuot...

Grasminė: Vargas, kunigaikšti!...

Slanka: Kaip drįsti šnairuot Taip piktai į mane!?

Krakas: Kasgi pasidarė?

Grasminė: Už nedorą žygi dievai tave bara! Kaip tik su kryževiais paškelbiai brolybė, Seni mūsų dievaičiai parodė rustybę: Tuoj ugnis žinyčios aukuruos išgeso, Tas rodo, kad baisios nelaimės mums graso!

Krakas: Nejaugi galėjo taip ir atsitikt. Argi už brolybė dievai gali pykt? Jei taip, tai juk vaško, maumedžio netruksta: Užkursime ugnį, lai saulė apruksta Ir iš ožio kraujo tegul upė teka!...

Grasminė: Tas tik piktžodžiauja, kas šitai pšneka. O, Krakai! tu siulai ir dievus svaigint? Ne aukų jie nori, tik liepia tau gint Nuo kryžiaus tėvynę!

Nasturtas: Vyt šalin kryževii Ne dabar jau laikas, miels mano kareivi, Apie tai kalbēt. Bet prieš ką kovot? Sakytį po galų! Ar svečio bijot Ne tą patį reiškia, kaip motinai vaiko? Nesamoniems jusų gaila brangaus laiko, Užtenka plėpēt! Einam į žinyčią!

Slanka: Kad užkurta ugnį jinaį paskui tyčia Ir vėl išgesinus gązdint ateitų?

Grasminė: Nors šimtasyk kartum tau niekais nueitų...

Krakas: Na tik jau pakanka tos giesmės po galų! Kas valdo, pats žino ką daryt privar, Ir lai nieks nedrįsta man čia prisitaurt! Gal ir tu pačiuėte, dievams patarnaut Eisi į žinyčią?

Slanka: Leisk atsiprašyt.

Krakas: Jei taip, tai labanakt turių pasakyt.

Slanka (likusi viena): Jūs dievams tarnaut—tai jau to daryt Aš nedarysiu, kad gavau matyt Kitokių negu jusų dievus ir dorybę, Nenoriu tikēt į stabų galybę. Svetima likau jums ir jusų dievaučiams; Nė tau senas Krakai, nė jusų našlaičiams Globėja nebusiu! Aš trokštu pabėgt... Ir tu, kuris širdžiai leidai užsidegt, Ateik, pamink mane—išgirsik manō malda! Čia lyg kažkas juokias!... taip, radosi, kalba. O gal panaktinis, kad jam iķirėjo, Žiovaudamas keikia tuos, kurie nuėję Gult, gardžiai miega ir saldžiai sapnuoja, O jis jų ramumą vargdamas daboja. Vargšas, jis nežino, kad ne visi miega! Nevien tik jam laikas neskubėdamas bėga, Oh... kaip jis man ilgas! O jeigu žinočiau, Kad kame nors rasiu geistiną ramumą Ir nutraukt ilgėsio begalį ilgumą, (nuėina gilumon sode). Be atkvėpio bėgian, bėgiau ir jieskočiau.

Henris (išėdamas iš rumų pats sau): O, laime vylinga!... Sakė, tai nespaudžia Tau galvos vainikas, o vos užsidėjau, Jau rupesniai siela lyg kirminas graužia, Nė užmigt neleidžia!... Ikišiol tikėjau, Kad pilnoji laimė randasi didybėj, Dabar matau aiškiai, kad ji tik liuosybėj, Kurios nieks nevaržo, kurios nieks nedraudžia. Bet už tą troškimą žmogus žmogų baudžia... Kas žino, kaip ji man dabar brangi liko... (pastebėjęs nueinančią Slanką): Kas ten?... O, stebukle, kaip tas atsitiko, Kad jinaį ten eina... Dangiškos galybės! Be žingsnio, kai angieks, rubuos nekaltybės Ji eina... lyg jieško... O gal tik vilionė? Gal kam kitam teikia ji savo malonę... Tai ji... bet, gal ji eina sutikt meilutį?... Eit ir man, ar neit?... palauksiu truputį... Kad nepastebėtų, eisiu pagal tvorą... (nuseka paskui):

Kanklininkas: Atmink mergele tąj naktele, Kuomet lakštutė čiulbėjo, Skaisčius žvaigždėles sriovėj upelio Meilingai mudviem murgėjo... Atmink mergele, kaip tu galvelė Man ant krutinės padėjus, Širdies troškimams paleidai valią Ir mano bučkiais žavėjais... Tavo akutės, kai dvi žvaigždutės, Džiaugsmu ir laime spindėjo... Šaipės mėnulis, šnibždėjo vėjalas, Bet širdis tik širdį girdėjo... Atmink mergele tąj naktele, Lakštutės giesmė, upelį, Kuomet svajonė rožemis kelia Mums barstė į laimiu šalį.

Nasturtas (bėgdamas per kiemą): Tai jiedu, tai jiedu... o bjauri niekšybė: Jo niekšišką vylius, o jos nedorybę!

Slanka (susidūrusi su Nasturtu): Eik šalin iš kelio! Kaip drįsti sutikt Taip mane, begėdī?...

Nasturtas: Neprivalot pykt... Naktis ne ikvaliai tamsi ir slaptinga, Kad nepastebėjus to, kas yra niekinga...

Slanka (pati sau su baime svyruoja ir alpsta): Jis matė... girdėjo... oh, viskas prapuolė!...

Nasturtas: Pati save kaltink, kad į pūrvus puolei Ir švari nekelsi...

(žiurėdamas į gulinčią): Guli nė nekruta... Matomai apalpo... Reikty nešt į butą...

Henris (eidamas su Makaru): Taip, broli Makarai, eikim prie dalyko: Turim išsinesdint: ant mūsų čia tyko.

Makaras: Leisk bent atsipeikēt, nes atimi protą. Tu vakar svajojai tiktai apie puotą, O dabar bėgt nori... Sunku net suprast. Juk ilgiau čia viešint daugiau galim rast...

Henris: Ne, ilgiau nenoriu aš čia bešvajot. Liepk ruoštis kelionėn, turime išjot Rytmėčiui išauštant. Negaliu užmigt, Kuomet pastebėjau, kad gal atsitikt, Jog ir sveiko kaulo iš čia neišnešim.

Makaras: Na, tik eik gult, o ryt pažiryresim Kas reikės daryt...

Henris (užgavęs koja gulinčią Slanką, atsokdamas): Kasgi čia dabartės?! O, Dieve, kas šičia?... kunas kunigaikštės!

Makaras: Ar jau nekvėpuoja?... Kažkokia slaptybė...

Henris (atsiklaupęs klausosi širdies plakimo): Širdies nesigirdi, radosi gyvybė...

Nasturtas (sugrįžęs ir išvydęs kryževius): Ką?... tu!... Oh, kryževii! tai tu, tai tu šičia?

Henris: Kas čia pasidarė, paaiškint prašyčia...

Nasturtas: Nežino... Vylingis... Ginkis arba žusi!

(Bus daugiau)

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA LaTouraine Coffee. Pas jusų groserj ant lentynų—paprašyk jo! W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

KUDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS. STRAIPSNIS 49. DIEGLIAI.

Puikiai Pasirėdęs Jaunikaitis. Ruffles. F. A. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Antanas J. Milleris, Lietuvis Advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvis Dentist, Central Exchange Bldg., 311 Main St., Worcesterj.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Turtas—\$22,500,000. KASDIEN nuo 9 ryto iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet. Subatos vakaras vien tik dėl pinigų dėjimo; nuo 6 iki 8 val. vakaro.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!! Reumatizmas dabar labiausiai žmogui iķirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokite! Gydulė "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Simtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums pristysime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizmu, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisysime šiu stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentkė be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prišiumtimu \$1.25. M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

APTIEKA. Vienintėlis Lietuvis Vaistinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabavau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigų ir sveikatą, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisysime reikalingus vaistus per ekspresą. A. Budrevičius, Previserius, 122 Millbury st., Worcester, Mass.

SEVEROS Gyduoles užlaiko seimynuos sveikata. KOSULYS. yra greitai sulaukomas jeigu vartojama į laiką. SEVERA'S COUGH BALSAM. Palyginti kosulė ir prasalins daug kontėjimu. Priimas 681 vaikams ir aukgams. Kaina 25c ir 50c. Klauskite pas aptiekoriaus. SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS nuo šaldimū ir Gripū ir Galvos skaudėjimui pašina nuo peršalimo. Kaina 50c. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS Juozas J. Dirsas. Geriausiai patarnautų už pļgiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugų ar giminų, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeriu: 13 ELLSWORTH STR. Tel. Cedar 4953.

Skrandis buvo toks sugedęs, kad ji nieko negalėjo veikt. Užaugo 14 svarų ir sakosi jauciantis kaip nauja moteris. Ponia Louise Cooper, kuri turi 68 metus amžiaus ir gyvena Willow Hill'e, Ill., rašo šitoki laiską: "Kol aš nebuvaau vartojusi Nuga-Tone'ę mane kankino gazi viduriuose, turėjau didelį vidurių užkietėjimą ir nieko negalėjau padaryt, kad viduriai išėitų laukan. Buvau beveik uibaėėjusi; viskas ką aš galėjau valgyt tai truputį buljono. Po paėnimui Nuga-Tone'o aš galiiu valgyt mažne viską. Aš užaugau 14 svarų ir jaučiuos kaip nauja esybė. Tai yra geriausias vaistas koki aš kuomet vartojau". Nuga-Tone po teisybei yra aštuoni vaistai vienan, kurie maitina, stimuluoja, sutaiso ir stiprina stipnus, sunykusius, nusidėvėjusius organus ir addmenis. Pamėgink jį pats ir ištikiškai. Vienam pilnam mėn. gydytis tik \$1. Nuga-Tone'ę parduvinėja visi geriešni aptiekiminkai poitingai garantuodami, kad suteiks pilnį patenkimimą arba pinigal bus sugrįžinti (garantija rasi prie kiekvienos bonkėles), arba pasius jį tiesiog apmokėtu gultu National Laboratory, 1938 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems P.M.

KATALOGAS DYKAI. Reikalaukite mūsų krautuėes lietuviško iliustruoto Katalogo. Zemos kainės laikrodėliu, perliniu ir gintarinu karoliu, žiedu, sidabrinu šaukštu. šakučių ir peiliu, britų, pustų, budilinkų, laikrodžių, auksiniu ir fontaniniu rašomų plunksnų, pašeļu, muzikališkų instrumentų, lietuviškų rekordų, Player pianams lietuviškų šokių ir dainų, armonikų, revolverių, liet. knygu ir tt. Adr.: JOS. F. BUDRIK, 3343 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. (48—52)

KILA IŠGYDOMA. Su Stuardo Pipapo Paduškaitė. Jus galite meēt šalin visus diržus, kadangi Pipapo paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nemensienka ir tuo būdu gerensė negu diržas. Jokių diržų ar aprenėdinių neturi. Minkšta, lengva nešioti, pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta auksio medalus. Mes pasigatinome, ką sakome, atsusimė ju mie išmėginimui visai DYKAL. Pipapo Laboratories, 2952—Stuart Bldg., St. Louis, Mo

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNĖ GAUNAMA IVALYRIŲ KNYGU. ANT RANDOS. ANT RANDOS didelė krautuėe, lietuvių tirsčiausiai užgyventoie vietoje, geriausiai tinkama del bučernės ar kito biznio. 88 WARD STREET (Kampas Wade Street) National Laboratory, 1938 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems P.M.

VIETOS ŽINIOS.

S.L.A. 57 kp. susirinkimas įvyko praėjusioje nedėlioje. Narių susirinko iki pusantro šimto. Susirinkimo svarbą buvo tai, rinkimas valdybos, kurion išrinkta beveik visa ta pati, išimant vicepirmininką, kuriuom išrinkta A. Bernota.

"Veidmainystė ir meilė". Dėkavonės dienoje ir praėjusioje subatoje, Aido horas ir Lietuvių salės bendrovė scenoje statė Šilerio veiklą 5 aktų tragediją "Veidmainystė ir meilė".

"Užderėjo". Sulyg policijos departamento paskelbtų žinių, pasirodo, kad per bėgančius metus Worcesteryje gerai užderėjo... areštai, nes 323 žmonės areštuota daugiau negu pernykusių metų bėgyje.

L. U. P. Klubo metinis susirinkimas įvyks pamedėlyj, Gruodžio 10 dieną, 7:30 vakare Lietuvių salėje po No. 29 prie Endicott gatvės.

Išgelbėjo katę. Tula moteris, gyvenanti prie Coral gatvės, vidurnaktį telefonavo policijai, kad tą atsišubintų išgelbėti katę, kuri įkišus galvą į tuščią blešinę ir negalėdama pasiūsiuosut, ties langu kniaukė ir barskino, jos vaikui miegant.

Laimikis. Dėkavonės diena prisiartinus, A.L.T.S. 16 kuopa leido laimikiui 16 svarų kurkiną, kurį laimėjo kuopos pirmininkas Kriaucialis.

Pienas vėl brangsta. Pienių trustas apsižiūrėjo, kad čia pienas urmu pardavinėjama puse centų pigiau negu Bostono, tad skubinas ne atsiliiki ir tą pusę cento pakelia.

"Striokas" darosi. Gatvekarių kompanija, negalėdama susitaikyti su savo darbininkais, leidžia gaudus į lakraščius, kad gali kilt gatvekarių straikas.

"Prasigyveno". Worcesteris jau "prasigyveno" vandens, nes porą kartų smagiari palijus, rezervoruose atsirado vandens, todėl pumpos, traukiančios vandenį iš Wachusetts rezervorų, sulaukoma.

Halera pravažiavo. Lenkijos generolas Halera (pusztydis), važiudamas į Bostoną, kur nuo majoro gavo "nosį", sustojo Union gatvėje, kur jį pasveikino pora šimtų vietinių lenkų, kurių buvo dalis buvusių legijoninkų.

Pasiskubinkit. Pačto viršininkas Healy skelbia visu žiniui, kad tie, kurie geidžia siųst kalėdines dovanas pačiu, taip, kad į vietą siuntiniai būtų priduoti iki kalėdų, siuntinius pačtan reikia priduoti iki 10 dienai Gruodžio.

A.L.T.S. 16 kuopos metinis susirinkimas įvyks nedėlioje, Gruodžio 9 d. 11 valandą vidurdienio, Aušrelės kambaryuose po No. 12 1/2 prie Millbury gatvės.

GERAS PIRKINIS. Parsiduoda bernė ir požiūris po numeriu 272 Millbury St. Labai gera vieta del biznio.

GERAS PIRKINIS. Parsiduoda bernė ir požiūris po numeriu 272 Millbury St. Labai gera vieta del biznio.

CAPITOL PHOTO STUDIO. Dailus, gerai padarytas paveikslas, tal tinkamiausia dovana Jūsų draugams ir gentims. Mano ilgų metų patyrimas ir priemonės kai nos padaro šią įtaigia tinkamiausia vieta ausimti paveikslus.

EKSTRA !!. Didelei sieniniai kalendoriai 1924 metams, 4 už \$1.00. Ant jų matosi Klaipeida, Lietuvos kariūmenė, orliviai, šienpiuvis, artojai ir dvi didelės merginos—Amerika ir Lietuva su vėliavomis sveikinasi.

J. JERUSEVICIUS, BOX 68, Lawrence, Mass. (48-49). PAJIESKAU savo pusbrolio Jono Martišiaus. Seniau gyveno Skotijoje, dabar grįžėjęs, kad gyvena Kulpmont, Pa.

Specialis Pranešimas. Atminkit, kad jau labai mažai laiko liko iki KALĖDŲ. Jei jau manot pirkt DOVANAS del savo mylimu, tai nelaukit ilgai—Zinot, kad pirmenis daiktai geresni, ir didesnis pasirinkimas.

LAIKAS PRISIRUOST ŽIEMAI !! Parėjo naujų sampeļu audeklo dē žieminių overkočių ir siutu. Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare.

JONAS CIVINSKAS. Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglus ir persamdo trokus prie visokių darbų.

NUBAUSTAS! ŠIS mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupinio. BAMBINO. Motina, nebuskite savo vaikų neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalauja.

MAURICE F. REIDY REAL ESTATE & INSURANCE, 527 State Mutual Bldg. TELEPHONE PARK 37. GODDARD STREET, 2 šeimynų namas, senesniai pataisytas perdėm, viduj ir iš lauko.

PARSIDUODA. PARSIDUODA farma 50 akrų, daug dirbamos, 9 melžiamos karvės, 3-telyčios, 2 puikių arkliu, dideli sodai.

PARSIDUODA 3 dideli lotai, stuba 2 šeimynų, banė ir sedelis. Cherry Valley, Mass. Miesto vanduo, nauji įtaisai.

THOMPSON-BRUMLEY CORP. 6 Market St., Amsterdam, N. Y. Mes parduodam namus, ukas, laivakorte į Lietuvą, siunčiam pinigų.

THOMPSON-BRUMLEY CORP. Mes parduodam namus, ukas, laivakorte į Lietuvą, siunčiam pinigų.

Gerbiamieji! Kadangi Worcesteri sumažėjo darbai ant trumpo laiko, iš priežasties to, darau didelius nupigūnimus prieš KALĖDAS. Pas mane galima gaut visokių daiktų nužeminta kaina.

UNITED AMERICAN LINES. Trumpiausias kelias į visas LIETUVOS IŠPLAUKIMAI kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA. TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGĄ PILVĄ ARBA LIEPOJŲ. I LIETUVA ant KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ šventė greitais ir dideliais ekspresiniais laivais.

H. H. O'ROURKE'S PHARMACY. Temykit šią vietą delei speciališku pasiūlymu Kalėdų šventėm. 360 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

HOLLAND AMERICA LINE. Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, į ir iš visų dalių LIETUVOS. Savaitiniai išplaukimai.

CUNARD. Ar manot atsiimt gimines į Ameriçą? 2629 Lietuvių atvažiuos į čia šį metą. Leisk mūsų raštinei Kaune pagelbēt Jūsų giminiams išgaut pasportus ir vizas.

I LIETUVA. Pirkite laivakortes Jūsų giminėms Lietuvoje. Kompanijus raštinei Kaune, kuogeriausią prižiūrēt visus kelivėjus.

WHITE STAR LINE. N.Y.—Cherbourg—Southampton. Išplaukimai kas subata. Mūšiniai laivai Majestic, Olympic.

RED STAR LINE. N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Antwerp. Tankus išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgeland, Zealand.

BEN. MENDELSON. ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atleku visus legališkus darbus kaip Amerika, taip Europoj.

Pope Optical Co. Kuomet skauda jums galva arba negalite matyti skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jums jumis patalbia.

TIK PATIRKITE JUOMI. Kuomet Jūs kankintu skaudus atakas rematikos skaudus, ar kitosla nesusijusiu, ar kitokiu būdu, atsimint, kad yra mūšiniai būdai nepašalinti palavėjimus būdais tiktai patirant su.